

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

**ՎԱՆԱՉՈՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔՈԼԵՋԻ
ԻՆՍԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

ՆԱԽԱԲԱՆ

Վանաձորի պետական զյուղատնտեսկան քոլեջի (այսուհետ՝ ՎՊԳՔ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվում է «Որակավորումների բարելավում ավելի լավ աշխատատեղերի համար» ԵՄ բյուջետային աջակցության ֆինանսավորման համաձայնագրի թիվ 5 նախապայմանի շրջանակներում: Հավատարմագրման գործընթացը կազմակերպվել և համակարգվել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) կողմից:

Գործընթացը կազմակերպելիս ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011 թվականի հունիսի 30-ի «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N 959-Ն որոշմամբ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	Error! Bookmark not defined.
ԻՆՍԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	Error! Bookmark not defined.
ՓՈՐՁԱՔՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error! Bookmark not defined.
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	Error! Bookmark not defined.
ՓՈՐՁԱՔՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ	Error! Bookmark not defined.
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԸՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	12
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ	12
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	14
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ	16
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ	19
V. ԴՐՈՖԵՍՈՐԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ	21
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ	23
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՈԵՍՈՒՐՆԵՐ	24
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	26
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱՋԳԱՅՆԱՑՈՒՄ	28
X. ՈՐԱԿԻ ԵԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ	29
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԸՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	31
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆԱՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	33
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	35
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՈԵՍՈՒՐՆԵՐ	37
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ	37
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	38

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ԻՆՍԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍ ՀՀ
ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐՆ ԵՆ.

- 1) Ներքին և արտաքին շահակիցները կիսում են ՎՊԳՔ առաքելությունն ու նպատակները, արժնորում քողեջի դերը տարածաշրջանում:
- 2) Կառավարման մարմինների աշխատանքը կանոնակարգված է և կրում է համագործակցային բնույթ:
- 3) Փաստաթղթաշրջանառությունը իրականացվում է հստակ սահմանված ընթացակարգով:
- 4) Դասախոսների մեծ մասը ներգրավված է կառավարման տարբեր մակարդակներում և տիրապետում է գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվությանը:
- 5) Կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար քողեջն ապահովված է անհրաժեշտ և արհեստավարժ մարդկային ռեսուրսներով:
- 6) Քողեջի ՄԿԾ փաթեթները ամբողջական են և ներառում են շնորհվող որակավորումների վերաբերյալ մանրամասն նկարագրություն:
- 7) Ուսումնառության նյութերում պահպանված են հակիրճությունը, հասանելիությունը, գերակշռում են ուսանողների համար ինքնուրույն գործնական առաջադրանքները, հստակ սահմանված է դասի նպատակը:
- 8) Առկա են ուսանողների հավաքագրման, ընդունելության հստակ մեխանիզմներ:
- 9) Կուրսակի ինստիտուտը արդյունավետ է գործում ուսանողների կարիքների վերհանման, նրանց իրավունքների պաշտպանության ուղղությամբ:
- 10) Քողեջն ունի նվիրյալ և փորձառու դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ:
- 11) Քողեջը միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող քիչ հաստատություններից է, որտեղ ուսանողները գրում են կուրսային և դիպլոմային աշխատանքներ:
- 12) Քողեջում ներդրված է հաշվետվողականության համակարգ հստակ ժամանակացուցություն:
- 13) Քողեջում ստեղծված են հասարակությանը տեղեկատվություն տրամադրելու գործուն մեխանիզմներ:
- 14) Քողեջը կարիքայի կենտրոնը տարածաշրջանում հայտնի է իր պրոակտիվ գործունեությամբ:
- 15) Քողեջը հաստատել է գործընկերային հարաբերություններ տարածաշրջանի կարևոր դերակատարների հետ:
- 16) Քողեջի ներքին շահակիցները տեղեկացված են և կարևորում են որակի ներքին ապահովման գործընթացները:

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐՆ ԵՆ.

- 1) Քողեջի առաքելության մեջ շնորհվող ոչ բոլոր որակավորումներն են հստակ արտահայտված:
- 2) Քողեջի ոազմավարական ծրագրում հստակ չեն ձևակերպված վերջնարդունքները, բացակայում են չափելի որակական և քանակական ցուցիչները:

- 3) Քոլեջի կառավարման ու վարչարարության գործընթացում մշտադիտարկման և գնահատման մեխանիզմները թերի են, բարելավման մեխանիզմները չեն գործում:
- 4) Որոշ դասընթացներ իրականացվում են դասախոսությունների թելադրման մեթոդով, ինչը չի համապատասխանում մոդուլային կրթության պահանջներին:
- 5) Ակադեմիական ազնվության ապահովման մեխանիզմներ դեռևս ներդրված չեն:
- 6) Ուսիսորհուրդը նախաձեռնողականություն չի ցուցաբերում քոլեջի կառավարման, որոշումների կայացման, թերությունների վերացման գործընթացներում:
- 7) Դասախոսների տարիքային կազմը և երիտասարդների պակասը չի ստեղծում բարենպաստ միջավայր քոլեջի կրթական և այլ գործընթացների արդիականացման համար:
- 8) Քոլեջը չունի հետազոտության ոլորտում իր հավակնություններն ու հետաքրքրություններն արտահայտող քաղաքականություն, որը կհամապատասխաներ ՌԱՇ-ի 5-րդ մակարդակի բնութագրիչներին:
- 9) Կրթության և հետազոտության փոխկապակցման մեխանիզմներ մշակված չեն:
- 10) Կրթական վերջարյունների ձևավորման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներն ու նյութատեխնիկական ռեսուրսները բավարար չեն:
- 11) Հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման մեխանիզմներ առկա չեն, չեն մատուցվում կարգաժամկետ կրթական և խորհրդատվական ծառայություններ:
- 12) Քոլեջը միջազգայնացման ոլորտում որևէ հավակնություն չունի:
- 13) Որակի ապահովման մեխանիզմներն ու գործիքակազմը լրամշակման կարիք ունեն:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.

Առարելությունը և նպատակները

- 1) Վերածնակերպել առարելությունը, որպեսզի այն առավել հստակ արտահայտի շնորհվող որակափորումների բովանդակությունը:
- 2) Մշակել ՌԾ նպատակների վերջնարդյուրների չափելի՝ որակական և քանակական գնահատման ցուցիչներ, ներդնել գործընթացների գնահատման գործուն մեխանիզմներ:
- 3) Վերանայել և բազմազանեցնել քոլեջի առարելության և նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման մեխանիզմները, հստակեցնել դրանց կիրառման ընթացակարգերը:

Կառավարումն ու վարչարարությունը

- 1) Քոլեջի կառավարումն իրականցնել որակի ապահովման շրջափուլով՝ հատկապես ուշադրություն դարձնելով գնահատման և բարելավման մեխանիզմների ներդրմանը:

Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

- 2) Դասապրոցեսի ընթացքում հնարավորինս շատ օգտագործել դասավանդման ժամանակակից մեթոդներ, ուսանողներին տրամադրել պատրաստի ուսումնառության նյութեր:
- 3) Օգտագործել գործատուների և շրջանավարտների ներուժը ինչպես ռեսուրսների ապահովման, այնպես էլ կրթական ծրագրերի վերանայման և շուկայի պահանջներին համապատասխանեցման նպատակներով:
- 4) Ուսումնական և արտադրական պրակտիկաները կազմակերպել առավել նպատակային՝ բարձրացնելով դրանց արյունավետությունը:

Ուսանողները

- 5) Որպես արտաքին շահակից դիտել նաև դպրոցահասակ երեխաների ծնողներին, ինչը կնպաստի ուսանողների հավաքագրման արդյունավետությանը:
- 6) Ուսանողների համար կազմակերպել տարաբնույթ լրացուցիչ պարապմունքներ /դասընթացներ/՝ հաշվի առնելով նրանց հետաքրքրությունները:
- 7) Ներդնել վերջնարդյունքների ձևավորմանը միտված պրակտիկաների արդյունավետության գնահատաման մեխանիզմներ:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

- 8) Մշակել անձնակազմի գարզացման և ինքնազարգացման մոտիվացիոն մեխանիզմներ:
- 9) Հնարավորինս երիտասարդացնել դասախոսական կազմը՝ խրախուսելով նաև օտարերկրյա կամավորների ներգրավումը:

Հետազոտությունը և գարզացումը

- 10) Իրականացնել աշխատանքներ կրթական և այլ գործընթանցրում ՌԱՇ-ի 5-րդ մակարդակին համապատասխանան հետազոտական բաղադրիչի ներդրման և հետազոտության խրախուսաման ուղղությամբ:
- 11) Իրականացնել դասախոսների և ուսանողների համատեղ հետազոտական նախագծեր, որոնք կարող են նպաստել կրթական ծրագրերի արդիականացմանը, արտաքյուղետային միջոցների ձևավորմանը:

Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները

- 12) Հայթայթել դրամաշնորհային ծրագրեր՝ գյուղատնտեսական լաբորատորիաներ, սմարթ ջերմոցներ և գրմեր և այլ ենթակառուցվածքների ձևավորման համար, որոնք, կնպաստեն ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացմանը, միևնույն ժամանակ:
- 13) Քոլեջի ուսանողների հետ մշակել ձեռնարկատիրական գործունեության ծրագրեր և ստացված եկամուտներն ուղղել լաբորատորիաների վերազինման, ռեսուրսների արդիականացման նպատակներին:

Հասարակական պատասխանատվությունը

- 14) Իրականացնել շարունակական մասնագիտական կրթության պահանջարկի մշտադիտարկում՝ պահանջված դասընթացների ցանկը բացահայտելու, դրանց մշակումն ապահովելու կատարելագործելու համար:
- 15) Քոլեջը ֆեյսբուքում ներկայացնել ոչ թե անձի պրոֆիլով, այլ էջով, ինչը թույլ կտա վիճակագրական տեղեկատվության հավաքրել դիտելիության և լսարանի վերաբերյալ:

Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

- 16) Միջոցառումներ իրականացնել ազգային և միջազգային միջին մասնագիտական կրթական հաստատությունների հետ համագործակցության, հաջողված փորձի ուսումնասիրության և ներդրման ուղղությամբ:
- 17) Քայլեր ձեռնարկել միջազգային կապերի հաստատման՝ ուսանողների և դասախոսների շարժունակության ուղղությամբ՝ ապահովելով համագործակցության վերաբերյալ տեղեկատվության լայն տարածումը:
- 18) Քոլեջի միջազգայնացմանը նպաստելով համար շահակիցների շրջանում մեծացնել օտար լեզուների տիրապետման մոտիվացիան:

- 19) Ստեղծել և կիրառել բենշմարքինգի մեխանիզմներ՝ համանման որակավորումներ շնորհող կրթական հաստատությունների լավագույն փորձի ուսումնասիրման և ներդրման համար:

Որակի ներքին ապահովման համակարգը

- 20) Վերանայել ՌԱ ապահովման ընթացակարգերը, համակարգել մեխանիզմները, մշակել համապատասխան ու գործիքակազմ՝ ՊԲՄԲ շրջափուլը բոլոր գործընթացներում ներդնելու համար:
- 21) Տրամադրել անհրաժեշտ նյութական, մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսներ՝ որակի ապահովման ներքին կառույցի արդյունավետ աշխատանքի համար:

Մարզարիտա Պողոսյան

Ամսաթիվ՝ 23.01.2020

ՓՈՐՁԱՔՆՍՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Փորձաքնությունն իրականացվել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի՝ համաձայն ձևավորված փորձագիտների խումբը, որը բաղկացած էր 4 տեղացի և 1 միջազգային փորձագիտներից: Փորձագիտական խմբի անդամներն եին.

1. Մարզարիտա Պողոսյան՝ ՀՀ պետական վերահսկողական ծառայությունում գործերի կառավարման և գնումների կազմակերպման բաժնի պետ-գործերի կառավարիչ, Հյուսիսային համալսարանի Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի դասախոս, տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու, ՀՀ, փորձագիտական խմբի ղեկավար,
2. Քրիստինե Հակոբյան՝ Կոտայքի տարածաշրջանային քոլեջի աշխատակազմի ղեկավար, դասախոս, ՀՀ, փորձագիտական խմբի անդամ,
3. Լիանա Ամիրաղյան՝ Երևանի տարածաշրջանային 2-րդ քոլեջի դասախոս, կարիերայի պատասխանատու, ՀՀ, փորձագիտական խմբի անդամ,
4. Ռովի Օթթո Կուխենրուլ՝ Ռուստոկի համալսարանի դասախոս, գյուղատնտեսության խորհրդատու, Գերմանիա, փորձագիտական խմբի անդամ,
5. Ռեգինա Բաղդասարյան՝ Արարատի տարածաշրջանային պետական քոլեջի հաշվապահական հաշվառում մասնագիտության 3-րդ կուրսի ուսանողություն:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել են ՈԱԱԿ-ի Քաղաքանությունների մշակման և իրականացման բաժնի ավագ մասնագետ, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Լիլիթ Զաքարյանը:

Թարգմանությունը կատարել է Վանաձորի պետական համալսարանի Որակի ապահովման կենտրոնի կրթության որակի առողջապահ Արմինե Մաթևոսյանը:

Գործընթացում որպես դիտորդ մասնակցել է Ազրոբիզնեսի և գյուղատնտեսության զարգացման բուլղարական համալսարանի որակի ապահովման և հավաստարմագրման գծով պրոռեկտոր Պատրիցիա Գեորգիևան:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է քոլեջի հետ և նշանակվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի որոշմամբ:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամներն, այդ թվում՝ թարգմանիչը, համակարգողները և դիտորդը ստորագրել են անկախության և գաղտնիության համաձայնագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՍՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավաստարմագրման համար

Դետական ինստիտուցիոնալ հավաստարմագրում անցնելու համար քոլեջը ՈԱԱԿ-ին ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակներով:

ՈԱԱԿ-ի Քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը և հաստատության կողմից լրացված ՈԱԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցաշարը: ՈԱԱԿ-ը կայացրել է դիմում-հայտի ընդուման մասին որոշում և կազմել ու հաստատել աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Նախապատրաստական փուլ

Քոլեջը, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանած ձևաչափի, ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը: ՈԱԱԿ-ը

կազմակերպել է ինքնավերլուծության թարգմանությունն՝ արտաքին մասնագետի ներգրավմամբ:

ՈԱԱԿ-ի համակարգողներն ուսումնասիրել են ինքնավերլուծությունը և կից փաթեթը՝ ՈԱԱԿ-ի պահանջներին համապատասխանությունը ստուգելու նպատակով: Քոլեջի ինքնավերլուծությունը և կից փաթեթը ՈԱԱԿ-ի կողմից ընդունվել է հավատարմագրման գործընթացի համակարգողների դրական կարծիքը ստանալուց հետո:

Ինքնավերլուծության գեկույցը նախնական գնահատման համար տրամադրվել է փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է քոլեջի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով:

Փորձագիտական խմբին՝ աշխատանքներին նախապատրաստելու և գործընթացների արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով՝ պատասխանատուների կողմից իրականացվել են վերապատրաստումներ հետևյալ թեմաներով:

1. հավատարմագրման գործընթաց, փորձագիտական աշխատանքի առանձնահատկություններ, փորձագետի երիկայի և վարքագծի կանոններ,
2. ինստիտուցիոնալ ինքնավերլուծության նախնական գնահատում պրակտիկայից վերցված օրինակների միջոցով,
3. փորձագիտական այց դերային խաղերի միջոցով,
4. փորձագիտական գեկույցի պատրաստում:

Փորձագիտական խումբն, ուսումնասիրելով քոլեջի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթն, իրականացրել է նախնական գնահատում, որի արդյունքում դուրս են բերվել քոլեջի հնարավոր ուժեղ և բույլ կողմերը: Ըստ ձևաչափի՝ պատրաստվել է լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև պարզաբանման ենթակա խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով համապատասխան ստորաբաժանումները և թիրախային խմբերը:

Նախատեսված ժամկետներում փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները, և գործընթացի համակարգողները փորձագիտական խմբի ղեկավարի հետ կազմել են փորձագիտական այցի ժամանակացույցը¹: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և այլն:

Նախապատրաստական այց

2019 թ. դեկտեմբերի 26-27-ին քոլեջի տնօրենի հետ հեռախոսով և առցանց քննարկվել և համաձայնեցվել է փորձագիտական այցի ժամանակացույցը, քննարկվել են նաև կազմակերպչական և տեխնիկական ապահովածության հարցեր: Տնօրենի հետ զրույցից պարզ է դարձել, որ քոլեջի շենքը այժմ վերանորոգվում է և ժամանակավորապես ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է Ազրարային համալսարանի Վանաձորի մասնաճյուղի շենքում: Նախնական այցը տեղի է ունեցել փորձագիտական այցի նախորդ օրը՝ 2020թ. հունվարի 11-ին: Հանդիպում է եղել ոչ միայն ՎՊԳՔ տնօրենի, այև Ազրարային համալսարանի շենքի պատասխանատուի հետ: Ուսումնասիրվել են փորձագիտական խմբին տրամադրվող սենյակները, հանդիպումների դահլիճը, քննարկվել են դրանց կահավորման ու տեխնիկական միջոցներով հագեցման խնդիրները:

Քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի կազմակերպչական, տեխնիկական, տեղեկատվական հարցերի, ինչպես նաև հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և երիկայի նորմերի վերաբերյալ:

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

Փորձագիտական այց

Ժամանակացույցով նախատեսված այցին նախորդող օրը (11.01.2020թ.) փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները (ներառյալ՝ միջազգային փորձագետը), համակարգող Լիլիթ Զաքարյանը և թարգմանիչն ունեցել են փակ հանդիպում Վանաձորում: Հանդիպման ընթացքում փորձագիտական խումբը համաձայնեցրել է փորձագիտական գնահատման շրջանակը, չափանիշների գնահատման սանդղակը, որն ըստ ՈԱԱԿ-ի ընթացակարգերի՝ ներառում է երկու մակարդակ՝ 1) բավարարում/համապատասխանում է չափանիշի պահանջներին, 2) չի բավարարում/համապատասխանում չափանիշի պահանջներին: Վերջնականացվել են այցի ընթացքում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները, հաստատության ուժեղ և թույլ կողմերն ըստ չափանիշների, ֆոկուս խմբային հանդիպումների ընթացակարգը, հանդիպումների վարման էթիկան, հստակեցվել են հետազա քայլերը: Միջազգային փորձագետին ներկայացվել է Հայաստանի միջին մասնագիտական կրթության համակարգը և քոլեջի կառավարման, ՍԿԾ-ների մշակման և իրականացման առանձնահատկությունները:

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2020թ.-ի հունվարի 12-ից 14-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը մեկնարկել և ավարտվել է քոլեջի տնօրենի հետ հանդիպմամբ: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոս, ուսանող, շրջանավարտ, գործառու, ինքնավերլուծություն իրականացրած աշխատանքային խմբի մասնակիցներին ընտրել է փորձագիտական խումբը՝ քոլեջի կողմից նախօրոք տրամադրված ցանկերից: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը անց է կացրել փաստաթղթերի ուսումնասիրություն², իրականացրել է ֆոկուս խմբային հանդիպումներ, հանդիպել տարբեր ստորաբաժանումների աշխատակիցների հետ: Այցը համընկել է Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում /ավտոտրասապորտում/ 3-րդ կուրսի արտադրական պրակտիկայի հետ, այդ պատճառով փորձագիտական խումբը այց է կատարել պրակտիկայի վայր Վանաձորի ավտոկայան: Քանի որ քոլեջի շենքը այցի ընթացքում գտնվում էր կապիտալ վերանորոգման մեջ, ընթացակարգով նախատեսված ուսուրանության դիտարկման փոխարեն փորձագիտական խումբն այցելել է շինարարության մեջ գտնվող քոլեջի շենք, դիտարկել քոլեջի կորպուսները, ծանոթացել նախագծին: Ըստ շինարարական խմբի հետ կնքված պայմանագրի շենքը պետք է գործարկման հանձնվի 2021թ.:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում հանդիպման մասնակիցների հետ բաց և անկեղծ քննարկումները:

Տարբեր հանդիպումների ընթացքում ձեռքբերված տեղեկատվությունն, ինչպես նաև փաստաթղթերի ուսումնասիրության և դիտարկումների հիմնական արդյունքներն ամփոփվել են ամեն օրվա վերջում և այցի ավարտին կազմակերպված ամփոփիչ հանդիպման ժամանակ: Փորձագիտական խումբը քննարկել է հիմնական արդյունքները և եկել ընդհանուր համաձայնության՝ նախ հավատարմագրման առանձին չափորոշիչների, հետո նաև չափանիշների պահանջների բավարարման վերաբերյալ: Չափանիշների բավարարման վերաբերյալ վերջնական եզրակացությունները ձեռք են բերվել խմբի բոլոր անդամների կողմից բաց քննարկման միջոցով՝ կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական գեկույց

Փորձագիտական այցից հետո փորձագիտական խումբը քննարկումների արդյունքում պատրաստել է հավատարմագրման գեկույցը, որը կազմելիս հիմնվել է քոլեջի ինքնավերլուծության գնահատման և փորձագիտական այցի դիտարկումների վրա: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով: Խմբի

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

դեկավարը գործընթացի համակարգողի օժանդակությամբ պատրաստել է հավատարմագրման գեկույցի նախնական տարբերակը: Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամներն իրենց ներդրումն են ունեցել գեկույցի յուրաքանչյուր չափանիշի վերաբերյալ դիտարկումների շարադրման գործում, ինչպես նաև արձագանքել ամբողջական տարբերակին: Փորձագիտական խմբի անդամների մեկնաբանությունները հաշվի են առնվել գեկույցի նախնական տարբերակի ամփափման ժամանակ: Զեկույցը ամբողջականացնելիս փորձագիտական խմբի դեկավարը նաև հաշվի է առել միջազգային փորձագետի կողմից հայտնած կարծիքը յուրաքանչյուր չափանիշի վերաբերյալ, նրա գնահատականները և խորհրդատվությունները: Փորձագիտական խումբը վերջնականացրել է գեկույցը՝ հիմնվելով ՄՈՒՀ-ի կողմից ստացված դիտողությունների վրա:

Հիլիթ Զաքարյան,
համակարգող

24.01.2020

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԱՌԱԲԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Վանաձորի պետական գյուղատնտեսական քոլեջն ունի 95-ամյա պատմություն: Այն բացվել է 1925 թ. որպես գյուղատնտեսական դպրոց, վերածվել կոլտնտուսի, հետազոյում վերափոխվել գյուղատնտեսական տեխնիկումի: 2001 թվականին քոլեջը վերակազմավորվել և վերանվանվել «Վանաձորի պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» միաձուվելով 1958թ.-ն հիմնադրված «Վանաձորի գյուղական շինարարական պետական քոլեջին»: ՎՊԳՔ-ն ունի ձեռակերպված առաքելություն: «Քոլեջը պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան պատրաստում է միջին մասնագիտական և նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթությամբ գյուղատնտեսության ոլորտի և այլ ոլորտների որակյալ մասնագետներ»: Կրթական գործունեությունը իրականացվում է է կրթական պետական չափորոշիչներով, քոլեջի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրները հիմնականում համապատասխանում են ՈԱՇ-ին:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ առաքելությունը մշակելիս քոլեջում քննարկումներ են կազմակերպվել, տնօրենը մի քանի անգամ այդ հարցի շուրջ գրուցել է արտաքին շահակիցների հետ, ճշտել տարածաշրջանում առկա մասնագիտությունների կարիքը: Դասախոսները և ուսանողները քննարկումներին մասնակցել են տարբեր խորհուրդների մեջ ընդգրկված լինելու միջոցով: Հարցը քննարկվել է տնօրինական խորհրդում: Այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ թե՝ ներքին /կառավարման մարմիններ, դասախոսներ, ուսանողներ/ թե՝ արտաքին շահակիցները /գործատուներ, շրջանավարտներ/ գիտակցում և պատկերացնում են ՎՊԳՔ-ի՝ որպես մարզային մասնագիտական ուսումնական հաստատության, առաքելությունը, դերն ու կարեսրությունը մարզի համար և որոշակի ակնկալիքներ ունեն հատկապես գյուղատնտեսական ոլորտում: Քոլեջի դերակատարումը մարզում կարևորվում է նաև սոցիալապես անապահով խավին անվճար կրթություն ստունալու հնարավորության ապահովման տեսանկյունից: Քոլեջի նորիրդի կազմի հետ հանդիպման ընթացքում հաստատվեց, որ գյուղատնտեսությունը մարզի կարևոր ուղղություններից է և քոլեջի դերը դրանով է պայմանավորված՝ մարզում կան անասնապահական ֆերմաններ, կա խելացի գրմերի ծրագիր, կաթ-կաթնամթերքի փոքր ձեռնարկություններ, որոնք որակյալ կադրերի կարիք ունեն:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջի առաքելությունը կարելի է ավելի հստակեցնել և «գյուղատնտեսական ոլորտի և այլ ոլորտների» ընդհանուր ձեռակերպումը վերաձևակերպվել այնպես, այն արտահայտի իրականում շնորհվող որակավորումների բովանդակությունը:

Քոլեջի առաքելությունից բխող նպատակներն ու խնդիրներն ամրագրված են Քոլեջի 2017-2021թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրում, որտեղ նաև սահմանված են ռազմավարական առաջնահերթությունները, խնդիրները և դրանց լուծման քայլերը: Ռեզմանական ծրագրի հիմնական նպատակները 6-ն են.

- ✓ Կողմնորոշված դիմորդներ և ուսումնառողներ
- ✓ Որակյալ կրթություն
- ✓ Որակյալ կադրային ներուժ
- ✓ Ֆինանսական կայունություն, արդյունավետ կառավարում, ժամանակակից ենթակառուցվածք
- ✓ Որակյալ ապահովում

- ✓ Սոցիալ – դաստիարակչական գործունեություն:

ՈԾ նպատակներից երեսում է, որ քոլեզը դեռևս չունի պարզորոշ պատկերացում կրթության որակի ապահովման համակարգի վերաբերյալ, այլապես «Որակի ապահովումը» որպես առանձին նպատակ չեր առանձնացվի, հաշվի առնելով այն, որ թե՝ քոլեզի ընդհանուր կառավարումը, թե՝ մասնագիտական ծրագրերի իրականացումը պետք է իրագործվեն որակի ապահովման շրջափուլով: Ռազմավարական ծրագրում ներառված չէ նաև ֆինանսական ռեսուրսների պլանավորումը, ինչը ֆինանսական հիմնավորում չի ապահովում ռազմավարական ծրագրի իրագործման համար:

ՈԾ նպատակներին հասնելու համար քոլեզն իր առջև դրել է 12 խնդիր, մշակվել են առանձին գործողություններ և պլան-ժամանակացույց: Փորձագիտական խմբի փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ կառուցվածքային ստորաբաժանումներն իրենց գործունեությունը պլանավորում և իրականացնում են՝ հիմք ընդունելով ռազմավարական ծրագիրն ու պլան-ժամանակացույցը: Սակայն փորձագիտական խմբի կարծիքով, գործողությունների իրականացման ժամկետները հստակեցված չեն՝ չափազանց երկար ժամակահատված են ընդգրկում, ՈԾ վերջնարդյունքների գնահատման համար սահմանված չեն չափելի՝ քանակական և որակական գնահատման ցուցիչներ:

Քոլեզը մշակել է «Շահակիցների գնահատման կարգ», որում որպես արտաքին շահակից է դիտում շրջանավարտներին և գործատուններին, իսկ ներքին շահակից՝ ուսանողներին և պրոֆեսորադասախոսական կազմին: Հաշվի առնելով դիմորդների տարիքը, ուսանողների և տարածաշրջանի դպրոցահասակ երեխաների ծնողներին որպես արտաքին շահակից դիտարկելը, փորձագիտական խմբի կարծիքով, կարող է նպաստել ՎՊԳՔ-ի՝ ուսանողների հավաքագրման և այլ գործընթացների արդյունավետությանը:

Քոլեզը 2018 թ. մշակել է «Առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման քաղաքականություն», որով նախատեսվում է արդյունքների գնահատման համար պարբերաբար իրականացնել քոլեզի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և վտանգների բացահայտում, ֆոկուս խմբերի և հարցումների անցկացում: Տվյալ փաստաթղթում որպես գնահատման գործիք է դիտվում նաև ինքնավերլուծությունը, ինչը կարելի է դիտել որպես քոլեզի՝ արդյունքների գնահատման առաջին փորձ:

Դրական է, որ շահակիցների շրջանում քոլեզը կազմակերպում է հարցումներ ու հանդիպումներ՝ դրանց հիմքում դնելով կրթական կարիքների և մատուցվող կրթական ծառայություններից շահակիցների բավարարվածության բացահայտումը: Առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատումը ՎՊԳՔ-ն իրականացնում է տնօրենի ու ստորաբաժանումների դեկավարների տարեկան հաշվետվությունների վերլուծության միջոցով: Դրանցում ներկայացվում են ոպգմավարական ծրագրի նպատակների իրականացման տեսանկյունից կատարված աշխատանքները, արդյունքում վեր են հանվում բացթողումները, լրացումներ են կատարվում հաջորդ տարվա գործողությունների և ժամկետների մեջ: Քոլեզում մշակվել են հարցաթերթիկներ, որոնց նպատակն է գնահատել իրականացված աշխատանքի համապատասխանությունը նախանշված նպատակներին, սակայն այդ առումով քոլեզը դեռևս մեծ փորձ չունի և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերլուծությունները միշտ չեն, որ նպատակային են իրականացվում, փոփոխությունները երբեմն իրավիճակային են, դեռևս բարելավման հստակ ընթացակարգեր և մեխանիզմներ չեն գործում: Քոլեզը մշակել է «Առաքելության և նպատակների վերանայման քաղաքականություն», որով նախատեսում է վերանայել դրանք յուրաքանչյուր 5 տարին մեկ, անհրաժեշտության դեպքում ավելի շուտ: Փաստաթղթով նախատեսվում է ստեղծել վերանայման համար անհրաժեշտ մեխանիզմները, սակայն դրանք դեռևս չեն մշակվել:

Այսպիսով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ, որ ՎՊԳՔ-ն ունի ձևակերպված և ՌԱՇ-ին համահունչ առաքելություն, քոլեզի նպատակներն ու խնդիրները

արտացոլում են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները, քոլեջը կանոնակարգել է առաքելության և նպատակների մշակման, իրականացման, գնահատման գործընթացները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառուցները և դրանց գործունեությունն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման եթիկայի կանոնները:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ՎՊՂ կառավարումն իրականացվում է կառավարման միանձնյա և կոլեգիալ սկզբունքների համադրությամբ՝ ՀՀ սահմանադրության, օրենսդրության, քոլեջի կանոնադրության, կառավարման մարմինների կանոնակարգերի և աշխատակարգերի հիման վրա: ՎՊԳՔ կոլեգիալ կառավարման մարմինը կառավարման խորհուրդն է, որը կազմավորվում է 5 տարով, քոլեջի ընթացիկ գործունեության կառավարումն իրականացնում է տնօրենը: Քոլեջի կառավարումն իրականացվում է տնօրինական, մանկավարժական և ուսումնամեթոդական խորհուրդների աջակցությամբ, որոնց հիմնական նպատակը խորհրդատվական աջակցություն ապահովելն է: Դրանցից յուրաքանչյուրը կազմավորվում և գործում է 1 տարի ժամկետով՝ համապատասխան կանոնադրության հիման վրա և ապահովում է խորհրդատվական աջակցություն կառավարման համապատասխան օղակին: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն, որ քոլեջի բոլոր ստորաբաժանումների, խորհուրդների կարգերը մշակված են: Տնօրենն ունի 3 տեղակալներ՝ ուսումնական, դաստիարակչական և վարչատնտեսական աշխատանքների գծով, որոնք համակարգում են իրենց ենթակայության տակ գտնվող ստորաբաժանումների աշխատանքները:

Փորձագիտական խումբը փաստում է, որ մանկավարժական կոլեկտիվը փոքրաթիվ է և միևնույն մարդու ներգրավվածությունը տարբեր խորհուրդներում և կառավարման օղակներում հանգեցնում է նրանց գործընթացների վերաբերյալ բազմաշափ տեղեկատվության տիրապետմանը և որոշումների կայացման գործընթացներին անմիջական մասնակցությանը: Թեև ուսանողները ներկայացված են կառավարման խորհրդում, սակայն խորհրդի կազմի հետ հանդիպումից տպավորություն ստեղծվեց, որ նրանք այդքան էլ ակտիվ չեն մասնակցում: ՈւԽ-ն առավելապես զբաղվում է մշակութային և մարզական միջոցառումների կազմակերպմամբ, իսկ ուսանողների բարձրացրած խնդիրները դեկավարությանը հասնում են կուրսադեկի ինստիտուտի միջոցով: Արտաքին շահակիցները նույնպես մասնակցում են որոշումների կայացման գործընթացներին, մասնավորապես քոլեջը համագործակցում է որոշ գործառուների, շրջանավարտների, հաստատությունների հետ, օրինակ, Վանաձորի գրադարանության տարածքային կենտրոնի, որի տնօրենը կառավարման խորհրդի նախագահն է: Քոլեջում որոշումների կայացման գործընթացները կանոնակարգվում են եթիկայի կանոնագրով սահմանված կանոններին համապատասխան:

Կրթական և այլ նպատակների համար ֆինանսավորումը քոլեջը ստանում է պետական բյուջեից պետական պատվերով սովորող ուսանողների թվին համապատասխան: Մուհի բյուջեն ձևավորվում է նաև վճարովի ուսանողների վարձերից, սակայն փորձագիտական այցի պահին այդպիսի ուսանողներ քոլեջը չուներ: Ինչպես պարզ դարձավ ներքին շահակիցների հետ հանդիպումներից, կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ մարդկային ռեսուրսներով քոլեջն ապահովված է, սակայն նյութական և ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված խնդիրներ կան:

ՎՊԳՔ-Ն իրականացնում է երկարաժամկետ պլանավորում քոլեջի ռազմավարական ծրագրի համաձայն, որը կազմվում է 5 տարվա համար, և կարճաժամկետ պլանավորում՝ տարեկան ծրագրերը, որոնք կազմվում են ըստ ռազմավարական պլանի: Գնահատումն իրականացվում է տարեկան հաշվետվությունների միջոցով, գնահատման չափանիշը համարվում է պլանով նախատեսված գործողության իրականացված կամ չկատարված լինելը: Պետք է նկատել, որ միջնաժամկետ ծրագրեր քոլեջը չունի, իսկ 2017-2021թթ. ծրագիրն ընթացքում է, հետևաբար ՈՇ վերջնարդյուրների վերջնական գնահատման համար դեռևս վաղ է:

Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրերի մշտադիտարման և գնահատման համար արդյունավետ կլիներ մշակել արդյունքների գնահատման հստակ չափելի քանակական և որակական ցուցիչներ, որոնք հնարավորություն կտային քոլեջին առավել հավաստի տվյալների հիման վրա գնահատել իրենց աշխատանքի արդյունավետությունը:

Որոշումներ կայացնելիս քոլեջը կատարում է իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություններ մասնավորապես նոր մասնագիտական կրթական ծրագրեր ներդնելիս ուսումնասիրել են Լոռու մարզի սոցիալ-տնտեսական ծրագրը, ՀՀ կառավարության ծրագրի ռազմավարական առաջնահերթությունները, հեռախոսային հարցումներ են իրականացրել գործատուների շրջանում, որոնց վերլուծության արդյունքում բացվել են նոր զյուղատնտեսական մասնագիտություններ՝ մեղվարուծություն, կաթկարևնամթերքի տեխնոլոգիա և անասնաբուժություն: Սակայն քոլեջին չի հաջողվել հավաքագրել անհրաժեշտ քանակով դիմորդներ և լիազոր մարմնից ֆինանսավորում չտրամադրվելու պատճառով այդ մասնագիտություններով ներկայումս ուսումնական գործընթաց չի կազմակերպվում: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջին գնուղատնտեսական մասնագիտությունների կայացման գործում կարող էր օգնել արտաքուջետային միջոցների առկայությունը, ինչը հնարավորություն կտար քոլեջին սկզբնական փուլում նշված մասնագիտությունները գործարկել սեփական միջոցներով, պետական չափորոշչով սահմանված ուսանողների անհրաժեշտ քանակը չափահովվելու դեպքում:

Քոլեջը վերջին 2 տարիների ընթացքում է սկսել որակի կառավարման սկզբունքների աստիճանական ներդրումն իր քաղաքականության և ընթացականգերի վարչարարության գործընթացներում: Ըստ որում, որակի ապահովման համակարգի ներդրման համար Լիազոր մարմնի կողմից այցի պահին դեռևս հատկացված չեն ՈԱ համար հաստիքներ, ֆինանսական ռեսուրսներ, և գործընթանցն իրականացվում էր հասարակական հիմունքներով, ընդ որում այդ պարտականությունները դրված էին առանց այդ էլ մեծ գրադարձություն ունեցող աշխատակիցների վրա: Որակի ապահովման պատասխանատուի և հանձնաժողովների անդամների հետ հանդիպման ժամանակ չնշվեցին գործընթացների կառավարման ՊՄՄ փուլը փակած գործընթացների օրինակներ. առկա է պլանավորում, իրականացում, կան դրանց վերաբերյալ հարցումներ, վերլուծություններ, սակայն որակի գնահատման գործիքակազմը դեռ համակարգված և ամբողջական չէ, հարցումների նպատակը հաճախ հստակ չէ, վերլուծությունները խորքային չեն, հետևաբար վերլուծությունների արդյունքները բերում են իրավիճակային փոփոխությունների՝ չվերածվելով բարելավման հստակ մեխանիզմների:

ՄՈՒՀ-ում գործում են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և այլ գործընթացների արդյունավետության հավաքագրումը, վերլուծությունը և կիրառումը գնահատող գործընթացներ, սակայն դրանք դեռևս մեխանիզմների չեն վերածվել: Քոլեջի համար արդյունավետ կլիներ բենշմարքինքի քաղաքականության ներդրումը և կրթական գործընթացների արդյունավետության գնահատումը՝ այս գործիքի միջոցով:

Քոլեջում դեռևս ներդրված չեն կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումները գնահատող

օրեկտիվ մեխանիզմներ, չնայած որ, որոշ ուսումնասիրություններ և վերլուծություններ իրականացվում են:

Այսպիսով, քոլեջի կառավարման համակարգն ապահովում է որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց՝ սահմանված էթիկայի կանոններին համապատասխան: ՎՊԳՔ-ն կրթական նպատակների համար ունի անհրաժեշտ մարդկային և սահմանափակ նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ: ՎՊԳՔ-ի կառավարման համակարգը հնարավորություն է տալիս դասախոսներին և ուսանողներին մասնակցել իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը, կիրառվում են երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորման մեխանիզմներ: Ղեկավարությունը որոշումներ կայացնելիս կիրառում է քոլեջի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության որոշ մեխանիզմներ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացույցից մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ ՎՊԳՔ-ի լիցենզավորված մասնագիտական կրթական ծրագրերը համահունչ են քոլեջի առաքելությանը: ՎՊԳՔ-ն լիցենզիա ունի միջին մասնագիտական 9 կրթական ծրագրերի համար. Գյուղատնտեսագիտություն, Հաշվապահական հաշվառում, Մենեշմենթ /կառավարում, Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում /ավտոտրասպորտում/, Շենքերի և կառույցների շինարարություն և շահագործում, Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում, Կաթ-կաթնամթերքի տեխնոլոգիա, Անասնաբուժություն, Մեղվարուծություն: Դրանք համապատասխանում են քոլեջի առաքելությանը՝ «տարածաշրջանում գյուղատնտեսության ոլորտի և այլ ոլորտների ... միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերով որակյալ մասնագետների պատրաստում»: Վերոնշյալ բոլոր մասնագիտությունների համար կան պետական կրթական չափորոշիչներ: Պետք է նկատել, որ գյուղատնտեսական ոլորտի մասնագիտություններից 3-ը քոլեջը բացել է 1 տարի առաջ հաշվի առնելով տարածաշրջանի կարիքները: Մինչ այդ քոլեջի կողմից ուսումնասիրվել են 22 ռազմավարական առաջնահերթությունները և 22 Լոռու մարզի 2017-2025 թթ. զարգացման ռազմավարությունը, քննարկումներ են կազմակերպվել տարածաշրջանի գործատուների, մարզպետարանի համապատասխան ոլորտների պատասխանատուների հետ:

Չնայած մասնագիտությունների մոդուլային ծրագրերի և ուսումնական պլանների հիմքը պետական կրթական չափորոշիչներն են, փորձագետների կարծիքով ուսումնական պլաններում և մոդուլային ուսումնական ծրագրերում կան որոշ բացքողումներ: Մասնավորպես՝ մոդուլային ուսումնական ծրագրերում բացակայում են ծրագրային մանրամասները, որոնք անհրաժեշտ է ձևակերպել յուրաքանչյուր արդյունքի ուսուցման համար պահանջվող թեմաների, հարցախմբերի տեսքով: Մինչդեռ այդ ձևաչափով մանրամասների ներկայացումը ավելի է հստակեցնում դասախոսի աշխատանքը և հեշտացնում արտաքին գնահատումը:

Քոլեջի ինքնավերլուծության մեջ նշվում է, որ մասնագիտական կրթական ծրագրերի մշակման, վերանայման աշխատանքներին մասնակցում են համապատասխան շահակիցներ՝ ուսանողներ, դասախոսներ, գործատուներ և այլք, սակայն հանդիպումներից պարզ դարձավ,

որ նրանց մասնակցությունը կրթական ծրագրերի մշակման և վերանայման գործընթացներին հնարավոր է միայն առարկայական ծրագրերի բովանդակությունը մշակելու մակարդակում, քանի որ քոլեջի կրթական ծրագրերը տրամադրում է ՄԿՈՒԶԱԿ-ը: Փորձագիտական խմբի կարծիքով, քոլեջի մասնագիտական առարկայական ծրագրերի մշակման ու վերանայման գործընթացը կշահեր հատկապես գործատուների և շրջանավարտների առավել ակտիվ ներգրավման և աշխատաշուկայի կարիքները հաշվի առնելու դեպքում:

Քոլեջն ունի չորս գյուղատնտեսական կրթական ծրագրեր իրականացնելու գործունեության թուլավորթյուն լիցենզիա, սակայն դրանցից երեքի գծով ընդունելություն չի իրականացվում, քանի որ, դիմորդներ չեն եղել: Քոլեջի աշխատակիցների կարծիքով դրա պատճառներից մեկն այն է, որ գյուղից եկած երիտասարդներն ավելի ժամանակակից մասնագիտությունների են ձգուում, չեն ցանկանում վերադառնալ գյուղ, որովհետև հեռանկար չեն տեսնում: Սակայն արտաքին շահակիցների հետ հանդիպման ընթացքում պարզ դարձավ, որ նշված մասնագիտությունները խսկապես պահանջված են մարզում և փորձագիտական խմբի կարծիքով՝ քոլեջը պետք է ել ավելի ընդլայնի իր մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքները խորհրդատվություն մատուցելով նաև դիմորդների ծնողներին: Այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջը արդեն սկսել է այդ ուղղությամբ աշխատել՝ վերջին շրջանում քոլեջի աշխատակիցները դարպոցներ գնալիս մասնակցել են նաև ծնողական ժողովների:

Քոլեջն իրականացնում է մոդուլային ուսուցում, որի պարտադիր պայմաններից են լարուատորիաների, մասնագիտական կարինետների, համակարգչային լսարանների առկայությունը և հագեցվածությունը: Ուսանողների և շրջանավարտների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ կա լարուատոր, նորարարական տեխնոլոգիաների, գրադարանային ֆոնդի պակաս, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ կրթության որակի վրա: Նշված բացերը քոլեջը փորձում է լրացնել բարձրորակ մասնագետների և պրակտիկայի բազաների օգտագործման միջոցով: Շենքային անբարենպաստ պայմանները խոչընդոտ են հանդիսացել քոլեջի դեկավարության համար ուսուրաներ հայթայթելու ուղղությամբ ավելի ակտիվ աշխատելու համար: Քոլեջի դեկավարությունը լիահուս է, որ շենքի վերակառուցման աշխատանքների ավարտից հետո իրենք ֆինանսավորման այլընտրանքային աղյուրներ գտնելու և նյութատեխնիկական բազան բարելավելու նոր հնարավորություններ կունենան:

ՎԴԳՔ-ում մշակվել է «Ֆասավանդման և ուսումնառության մոտեցումների և մեթոդների պարբերաբար արդիականացման քաղաքականություն և ընթացակարգ» փաստաթուղթը, որում ներառված է նաև ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության քաղաքականությունը: Փաստաթուղթում նշվում է, որ մեթոդի ընտրությունը «կախված է դասավանդող առարկայի /մոդուլի/ առանձնահատկություններից և սահմանված ուսումնառության վերջնարդյունքներից», սակայն ընտրության մեխանիզմները մանրամասն նկարագրված չեն: Քոլեջում մշակվել է նաև «Ֆասավանդման նյութերի և ուսուրաների արդիականացման քաղաքականություն և ընթացակարգ»: Սակայն ինքնավերլուծության մեջ բոլոր ակնկալվող արդյունքների համար գրված էին նույն դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները, ինչը հարցականի տակ էր դնում դրանց արժանահավատությունը: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում ուսանողների, դասախոսների հետ հանդիպումներից և դասալսումից պարզ դարձավ, որ դասավանդման մեթոդները բազմազան են, քոլեջում կիրառվում են դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդներ, որոնք նպաստում են ուսանողակենտրոն ուսուցման համակարգի ներդրմանը: Ողջունելի է այն, որ փորձագիտական խմբի կողմից ուսումնասիրված ուսումնառության նյութերում պահպանված են հակիրճությունը, հասանելիությունը, գերազուում են ուսանողների համար ինքնուրույն գործնական առաջադրանքները, հստակ սահմանված է դասի նպատակը: Միևնույն ժամանակ, շրջանավարտների և ուսանողների հետ հանդիպումից պարզվեց, որ ուսումնական գործընթացում, չնայած մոդուլներին համապատասխան մշակված ուսումնառության նյութերի

առկայությանը, դասի ժամանակ դասախոսներն հաճախ օգտագործում են ավանդական՝ դասախոսությունների թելադրման մեթոդը, որն, ըստ հարցվողների, հոգնեցուցիչ է և խանգարում է ավելի շատ գործնական հմտությունների ձեռքբերմանը: Ինչպես նշվում է ինքնավերլուծությունում. «Ներկայումս քոլեջը գտնվում է կրթական ծրագրերի վերանայման, բարելավման և ընդհանուր բարեփոխումների շրջանում, ... դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների, նյութերի և ուսուրսների արդիականացման գործընթացը ևս գտնվում է մշակման, քննարկման և վերլուծության փուլում»:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջի դեկանարությունը և դասախոսական կազմը գիտակցում են դասապրոցեսի թույլ կողմերը և վճռական են տրամադրված դրանք բարելավելու համար: Այս գործընթացին նպաստում են նաև դասախոսների մեթոդական վերապատրաստումները:

ՎՊԳՔ-ում մշակվել են «Ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման կանոնակարգ-ընթացակարգ» և «Ակադեմիական ազնվության կարգ» փաստաթղթերը: Դրական է, որ պետական աստեսավորման և միջանկյալ զնահատման ընթացքում քոլեջը կարևորում է ակադեմիական ազնվության համար սահմանված բոլոր նորմերը, սակայն գրագողության դեմ պայքարի մեխանիզմները դեռևս հուսալի չեն: Միևնույն ժամանակ, դասախոսների և ուսանողների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ դասախոսների մի մասը գրագողությունը բացառելու համար դիմում է բազմաթիվ հնարքների. ատեղում են գնահատման թերթիկների մի քանի տարբերակներ, խրախուսվում է ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը:

Քոլեջի մասնագիտական կրթական ծրագրերի համար առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության (քենչմարքինգի) իրականացման հաստատված քաղաքականություն և ընթացակարգեր առայժմ չկան: ՎՊԳՔ-ը վերջին տարիներին մասնագիտական կրթական ծրագրերի համեմատության, փորձի փոխանակման համար չի համագործակցել ՀՀ տարածքում գործող նմանատիպ քոլեջների հետ:

Ըստ քոլեջի տրամադրած նյութերի, միջազգային որևէ ուսումնական հաստատության հետ կապեր չեն ստեղծված, չունեն տեղեկատվություն արտասահմանում գործող նմանատիպ մասնագիտությունների վերաբերյալ, հետևապես ուսանողների և դասախոսների փոխանակումն ապահովող գործընթացներ դեռևս չեն իրականացվում:

ՎՊԳՔ-ում մշակվել է «Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի գնահատման ընթացակարգերը և մեխանիզմները» և «Կրթական ծրագրերի մոնիթորինգի և վերանայման ընթացակարգ» փաստաթղթերը: ՄԿԾ-ի մոնիթորինգը նախատեսում է իրականացնել դասալսումների, ուսանողների և դասախոսների խորհրդակցությունների, ուսանողների և դասախոսների հարցաթերթիկների միջոցով ստացված տեղեկատվության հիման վրա: Փաստաթղթում ներկայացվում է վերանայման ընթացակարգը:

Այսպիսով, ՎՊԳՔ-ի մասնագիտական կրթական ծրագրերը համապատասխանում են քոլեջի առաքելությանը, դասապրոցեսի ընթացքում կիրառվող դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները բազմազան են և նպաստում են ելքային արդյունքների ձևավորմանը, քայլեր են արվում ապահովելու ակադեմիական ազնվությունը: Ուսանողների գնահատումը տեղի է ունենում մշակված կարգի համապատասխան: Քոլեջը ունի չափանիշին վերաբերվող մշակված և հաստատված մի շարք փաստաթղթեր:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կառողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին զնահատվում է բավարար:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-Ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ՎԳՊՁ-Ն-ՈՒՄ գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ. առկա և հեռակա ուսուցմամբ ընդունելությունը կատարվում է ՀՀ Կառավարության կողմից հաստատած մասնագիտությունների ցանկի և տեղերի համաձայն՝ առանց ընդունելության քննությունների: Ուսանողների ընդունելության և հավաքագրման քաղաքականությունն ամրագրված է քոլեջի ռազմավարական ծրագրի առաջին նպատակում: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն, որ քոլեջն իրականացնում է մի շարք միջոցառումներ՝ ուսանողների հավաքագրման նպատակով. այցելություններ հիմնական և ավագ դպրոցներ, բուկլետների, օրացույցների տպագրություն, մասնագիտական տեսաֆիլմերի նկարահանում, քոլեջի աշխատակիցները մասնակցում են աշխատանքի տոնավաճառների, գովազների տեղադրում տեղական հեռուստաեթերում: Փորձագիտական այցի շրջանակում կազմակերպված հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ դիմորդների թվի ավելացման նպատակով քաղաքի դպրոցներ կազմակերպված այցերին մասնակցում են նաև ուսանողները, սակայն գյուղեր այցելությունները սովորաբար իրականացվում են դասախոսների ու վարչական կազմի անձնական միջոցներով և մերենաներով, ինչը ուսանողների մասնակցության հնարավորություն չի ապահովում: Արդյունքում, հնարավոր է, տուժում է գյուղերից պոտենցիալ դիմորդների հավաքագրման գործընթացը:

Կազմակերպվող հանդիպումներին ապագա դիմորդները ստանում են անհատական մասնագիտական խորհրդատվություն, ներկայացվում են քոլեջի առավելությունները: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջի կայքէջի առկայությունը «Դիմորդ» պատուհանով, որը բավականին ակտիվ է գործում՝ պարբերական թարմացումներով: Վերջին շրջանում քոլեջի աշխատակիցները դպրոցներ այցելության ընթացքում քոլեջը ներկայացնում են նաև ծնողական ժողովներում:

4 ուսումնական տարիների տվյալներով դիմորդների աճ է գրանցվել անվճար ուսուցման համակարգում, փոխարենն այս պահին քոլեջը չունի վճարովի ուսուցմամբ որևէ ուսանող: Հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողների քոլեջը թողնելու հիմնական պատճառները սոցիալական են. արտագաղթ, աղքատություն, բանակ գորակոչվածների գորացրվելուց հետո ուսումը շարունակելը և այլն, իսկ քոլեջից ուսանողների հեռացումները պայմանավորված են ներքին կարգապահական կանոնների պարբերական և երկարատև խախտմամբ: Լավ և գերազանց առաջադիմություն ունեցող շրջանավարտները հնարավորություն ունեն շարունակելու կրթությունը համապատասխան մասնագիտությամբ բուհերի 2-րդ կուրսում՝ վճարովի ուսուցմամբ:

ՎՊԳՔ-Ն ունի ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր: Ինքնավելլուծությունից պարզվեց, որ պարբերաբար կազմակերպվում են հանդիպումներ և խմբային քննարկումներ ուսանողների հետ: Ուսանողների կարիքների վերհանման նպատակով քոլեջը կիրառում է տարբեր մեխանիզմներ՝ հարցումներ, կայքէջի հետադարձ կապը, ֆեյսբուքյան էջը, մինչ Վանաձորի գյուղատանտեսական ակադեմիայի շենք տեղափոխվելն ունենցել են «Արագ արձագանքման արկդ», որի միջոցով ուսանողները հայտնում են իրենց դժգոհություններն ու խնդիրները: Ուսանողների շրջանում անցկացվող ուսումնական գործընթացի, առկա ռեսուրսների և կրթական միջավայրի վերաբերյալ հարցումների հիման վրա կատարվում են վերլուծություններ: Սակայն հարցումների արդյունքների վերլուծությունից հետո բարելավման փուլը դեռևս բաց է, շատ դեպքերում վեր հանված խնդիրները ֆինանսական լրացնում են պահանջում՝ օրինակ, համակարգչային տեխնիակայի համալրում, գյուղերից եկող

ուսանողների համար փոխադրամիջոցի՝ ավտոբուսի ապահովում և այլն: Խոչընդոտում է դրան նաև ժամանակավորապես սեփական շենքային պայմաններ չունենալը: Բացի այդ ՌԱ գործիքակազմը դեռևս մշակման փուլում է, հարցաշարերը չունեն հստակ մշակված նպատակ և հաճախ չեն թիրախավորում առկա պրոբլեմները: Վերլուծությունները խորքային և համակողմանի բնույթը չեն կրում:

Ուսանողների հետ հանդիպման ընթացքում փորձագիտական խումբը պարզեց, որ ՎՊԳՔ-ում ուսման արյունավետության բարձրացման համար չի օգտագործվում լրացուցիչ պարապմունքների մեխանիզմը: Քոլեզում իրականացվում է խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում ամփոփիչ ատեստավորումից, պետական քննություններից և կուրսային աշխատանքներից առաջ, ինչն իրականացվում է ըստ ուսումնական պլանի: Խորհրդատվական ծառայություններով հիմնականում գրաղվում են կուրսադեկներն ու ամբիոնի վարիչները, նրանք կազմակերպում են լրացուցիչ մասնագիտական խորհրդատվություն՝ տվյալ կիսամյակում առարկայական (ցիկլային) հանձնաժողովի կողմից դասավանդվող առարկաների, մոդուլների գծով: Դրական է, որ քննությունների, դիպլոմային աշխատանքների պաշտպանությունից առաջ իրականացվող խորհրդատվություններն ունեն հստակ մշակված ժամանակացույց:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ քոլեզում չկա վարչակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց: Սակայն ուսանողների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ ուսանողները ցանկացած պահի իրենց հուզող հարցերով կարող են դիմել քոլեզի վարչական անձնակազմին և ուսանողները տեղեկացված են վարչական կազմի կողմից հավելյալ խորհրդատվություն տրամադրելու մասին: Ըստ ժամանակացույցի՝ յուրաքանչյուր հինգշաբթի ժամը 14:00-16:00 տնօրենի մոտ կազմակերպվում է սովորողների ընդունելություն, սակայն ուսանողները նշեցին, որ խնդիրների դեպքում կարող են դիմել ցանկացած պահի: Ըստ փորձագետների, վարչակազմի անմիջական մասնակցությունն ու միջամտությունը դրական ազդեցություն են թողնում ուսանող-քոլեզ փոխհարաբերությունների և փոխադարձ վստահության վրա: Դրական է, որ ուսումնական գործընթացի հետ կապված բոլոր փաստաթղթերը՝ դասացուցակները, քննական գրաֆիկները, ժամանակացույցերը, հայտարարությունները փակցված են տեսանելի վայրում:

ՎՊԳՔ-ն ունի բավական ակտիվ գործող կարիերայի ստորաբաժանում, որը համագործակցում է Ուսանողական խորհրդի հետ: Ուսանողների գերակշռող մասը տեղեկացված և բավարարված է կարիերայի ստորաբաժանման աշխատանքից: Այցից պարզ դարձավ, որ ստորաբաժանումը կազմակերպում է հանդիպումներ Վանաձորի համայնքապետարանի և քոլեզի ուսանողների միջև, քննարկվում են աշխատաշուկայի արդի պահանջները, ուսանողների անհրաժեշտ մասնագիտական հմտությունների շրջանակը: Քոլեզն ունի կարիերայի ստորաբաժանման հստակ կանոնակարգ, տարեկան և կիսամյակային պլան: Դրական է, որ ուսանողների մեծ մասը բավարարված է կարիերայի կենտրոնի ծառայություններից, որը թեև նորաստեղծ է գործում է 2018 թվականից, սակայն տարածաշրջանում արդեն ճանաչված է որպես շրջանավարտ - աշխատաշուկա կապը ամրապնդելու ուղղությամբ կատարված աշխատանքի հաջողված փորձ: Մերտ համագործակցելով գրաղվածության տարածքային կենտրոնի հետ՝ ուսանողները տեղեկացվում են աշխատաշուկայի պահանջների և թափուր աշխատատեղերի մասին, կազմակերպվում են հանդիպումներ շրջանավարտների և ուսանողների միջև հաջողված փորձի փոխանցման նպատակով: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողները մասնակցել են կարճաժամկետ ուսումնական ծրագրերի՝ կազմակերպվել է բիզնես պլանի վերաբերյալ դասընթաց:

Քոլեզը հետազոտությունը չի համարում ուազմակարական առաջնահերթություն, թերևս հետազոտության որոշ տարրեր կուրսային և դիպլոմային աշխատանքները ներառում են, ուսումնառության ընթացքում կան մոդուլներ հետազոտական մեթոդների վերաբերյալ:

Քոլեջի ուսանողների իրավունքներն ու պարտականություններն ամրագրված են ՀՀ օրենսդրությամբ, քոլեջի կանոնադրությունում, ուսանողի հետ կնքվող պայմանագրում, ներքին կարգապահական կանոններում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հատուկ մարմին չկա: Ուսանողների իրավունքների և առաջացած այլ հարցերով կարող է գրադարձ Ուսանողական խորհուրդը, ընդ որում ուսանողները հիմնականում տեղեկացված են ՌԻԽ-ի աշխատանքներից: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ իրենց խնդիրներով ուսանողները հիմնականում դիմում են կուրսադեկներին և վարչական անձնակազմին: Իսկ Ուսանողական խորհուրդն առավելապես գրադարձ է մշակութային և մարզական միջոցառումների կազմակերպմամբ:

Ուսանողների շրջանում կրթական, խորհրդատվական և այլ օժանդակ ծառայությունների գնահատման համար իրականացվում են որոշակի քննարկումներ, դիտարկումներ, հարցումներ: Ուսանողների բարձրացված խնդիրները հնարավորության դեպքում լուծում ստանում են, սակայն հիմնական դժգոհությունը շենքային պայմաններից են և ուսուրսներից:

Այսպիսով, քոլեջը ուսանողներին հնարավորինս տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու համար:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԱՆՈՒՄ ԿԱԶՄ
ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ՎՊԳՔ-ում մշակվել են «Դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի աշխատանքի ընդունման և հեռացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր», ներքին կարգապահական կանոններ, «Տնօրենի և մանկավարժների պարզութրման և նյութական խրախուսման կանոնակարգ», «Դասախոսի կամ արտադրական ուսուցման վարպետի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթի կազմակերպման և անցկացման կարգ» փաստաթղթերը: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցից պարզվեց, 2018թ.-ին մշակված «Դասախոսի կամ արտադրական ուսուցման վարպետի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթի կազմակերպման և անցկացման կարգ»-ի հաստատումից հետո եղել են դեպքեր, երբ աշխատանքի են ընդունել դասախոսի չկիրառելով մրցույթային կարգը: Քոլեջի կաղըների պատասխանատուն վերոնշյալք բացատրում է միակ մասնակցի դիմելու փաստով, սակայն ընթացակարգը պետք է պահպանվեր ցանկացած թվով մասնակիցների դեպքում:

Դասախոսական անձնակազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հիմնական պահանջները ձևակերպված են նաև տվյալ մասնագիտության կրթական ծրագրերին համապատասխանող կրթական պետական չափորոշիչներում, ըստ որի քոլեջում դասավանդող մասնագետներն ունեն համապատասխան բազային կրթություն, փորձ: Ներկայումս աշխատանքներ են տարբեր նաև դասախոսական անձնակազմի համար պաշտոնի նկարագեր ստեղծելու ուղղությամբ, ինչը մեծապես կարող է նպաստել կադրային ներուժի ընտրության թափանցիկության բարձրացմանը:

Քոլեջում դասախոսական կազմի գնահատման համար գործում է «Դասավանդողների մասնագիտական որակների և նրանց աշխատանքի գնահատման ընթացակարգ», որը նպատակ ունի վերհանել դասախոսական կազմի կրթական գործունեության վերաբերյալ

տեղեկատվության հավաքագրումը, մշակումը, գնահատումը: Գնահատման ընթացակարգը հիմնված է տրիանգուլյացիայի սկզբունքի վրա՝ դասախոսը գնահատվում է ցիկլային հանձնաժողովների և ուսումնական մասի դասալսումների արդյունքում, ինչպես նաև ուսանողական հարցումների միջոցով: Գնահատման ընթացակարգը տնօրինության համար հիմք է հանդիսանում աշխատողի հետ պայմանագրի վերակնքման, երկարաձգման կամ լուծման համար: Դասախոսական անձնակազմի, ուսանողների և շրջանավարտների կարծիքով գնահատման 3 ինքնուրույն գործընթացային բաղադրիչներից 3-րդը, այն է ուսանողների կողմից դասախոսի գնահատումը, ոչ միշտ է օբյեկտիվ, քանի որ ուսանողը ավելի հաճախ գնահատում է դասախոսի մարդկային որակները: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խմբի կարծիքով, այս բաղադրիչը պակաս կարևոր չէ ուսանողների հետ արդյունավետ աշխատանքի կազմակերպման տեսանկյունից, դրա արդյունավետությունը բարձրացնելու համար անհրաժեշտ է բացատրական աշխատանքներ անցկացնել ուսանողների շրջանում: Քոլեզն անցել է արտաքին գնահատում ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից: Յուրաքանչյուր ուսումնական կիսամյակի ընթացքում ՄԿՈՒԶԱԿ-ը քոլեզից պահանջում է վերապատրաստման կարիք ունեցող դասախոսների անվանացանկը և իրականացնում է այց-մոնիթորինգ: Մոնիթորինգի ընթացքում ՄԿՈՒԶԱԿ-ի ներկայացուցիչը ստուգում է քոլեզում իրականացվող մասնագիտական կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանները, մոդուլային ծրագրերը, իրականացնում է դասավումներ, անհրաժեշտության դեպքում տալիս է անհատական խորհրդատվություն և անցկացնում է վերապատրաստում:

Դրական է, որ դասախոսական կազմը հիմնական աշխատողներ են, սակայն մտահոգիչ է դասախոսների տարիքային կազմը՝ զգացվում է երիտասարդների պակաս: Ուսանողների և շրջանավարտների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ նրանց մեծ մասը քոլեզի ուժեղ կողմ է համարում հենց դասախոսական անձնակազմը: Քոլեզն, ըստ փորձագետների, համարված է մասնագիտական մեծ փորձ ունեցող նվիրյալներով, միևնույն ժամանակ, խումբը համարում է, որ երիտասարդ դասախոսներով մասնագիտական կոլեկտիվի համալրումը կարող է նպաստել քոլեզի արդիականացման գործընթացներին, բարձրացնել դասախոսական կաղըերով ապահովման կայունությունը: Երիտասարդ դասախոսների պակասը բացատրվում է քոլեզում դասավանդելու մոտիվացիայի բացակայությամբ, քանի որ ավագ դպրոցում միևնույն տարիքային խմբին դասավանդող ուսուցիչները զգալիորեն ավելի բարձր են վարձատրվում այն դեպքում, եթե քոլեզում, բացի հանրակարթական առարկաներից ուսուցանվում են մասնագիտական, դասախոսից պրակտիկ գիտելիքներ պահանջող առարկաներ:

Դասախոսների պակասը հանգեցրել է այնպիսի իրավիճակի, եթե միևնույն դասախոսը միաժամանակ պարապում է 5-ից ավել մասնագիտական մոդուլներ, կամ պարապում է մոդուլներ, որոնք իրար հետ իմաստային կապ չունեն: Այս փաստը կարող է բացասական ազդեցություն թողնել կրթության որակի վրա: Փորձագիտական խումբն առաջարկում է երիտասարդ մասնագետների ներգրավվման ուղղությամբ մշակել հստակ գործողությունների պլան: Արժե այս ուղղությամբ հրավիրել նաև լիազոր մարմնի ուշադրությունը:

2014-2017թթ. վերապատրաստման որակավորման բարձրացման նպատակով կազմակերպվող դասընթացներում ընդգրկվել է 29 դասավանդող: Հաշվետու ժամանակահատվածում քոլեզն իր միջոցներով և նախաձեռնությամբ դասախոսների համար նաև իրականացրել է համակարգչային օպերատորության և անզերենի անվճար դասընթացներ: Դրական է, որ քոլեզը կարևորում է դասախոսական կազմի մասնագիտական կարողությունների վերանայման հարցը, գտնում է, որ շատ անելիքներ կան դասախոսական կազմի բոլոր անդամների մոտ ժամանակակից պահանջներին համապատասխան կարողությունների զարգացման ուղղությամբ, ինչպես նաև՝ դասավանդման գործընթացում ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման հետ կապված:

Քոլեզը չունի պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման բաղարականություն ու ընթացակարգեր, սակայն երիտասարդ կաղըերի

առաջխաղացման հստակ ուղղվածություն ունի: Փորձագիտական այլցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեզի սկսնակ դասավանդողների հետ տարվող աշխատանքներն իրականացվում են առարկայական (ցիկլային) հանձնաժողովներում և ուսումնական մասում, ստեղծված է բարենպաստ միջավայր ավագ և փորձառու դասախոսների կողմից սկսնակ դասախոսներին փորձի փոխանցման համար: Փորձագիտական խմբի կարծիքով, քոլեզի համար օգտակար կլիներ մշակել անձնակազմի զարգացման ծրագիր, ինչը մասնագիտական աճի ընթացակարգ և չափանիշներ կսահմաներ և կնպաստեր մասնագիտական ներուժի զարգացմանը:

Քոլեզն ունի անհրաժեշտ վարչական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմ իր ուսումնավարական նպատակներն իրականացնելու համար: Ուսումնաօժանդակ և վարչական աշխատակազմի ընտրության համար չկա հատուկ ընթացակարգ: Ուսումնաօժանդակ աշխատողները աշխատանքի են ընդունվում իրենց դիմումի համաձայն՝ թափուր աշխատատեղի մասին տեղեկանալով աշխատաշուկայից, քոլեզի պաշտոնական կայքից, ֆեյսբուքայն էջից: Վարչական աշխատողներին նշանակում է տնօրենը հաշվի առնելով վերջիններիս մասնագիտական որակները: Դրական է այն փաստը, որ աշխատողները մինչ աշխատանքի անցնելը ծանոթանում են աշխատանքի անվտանգության կանոններին, ներքին կարգապահական կանոններին, մշակման փուլում են գտնվում պաշտոնի նկարագրերը: Փորձագիտական խմբի կարծիքով քոլեզի համար պակաս կարեռ չէ բարձր որակավորում ունեցող վարչական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմը, ուստի օգտակար կլինի մշակել վերջիններիս ընտրության ընթացակարգ:

Այսպիսով, քոլեզը կրթական ծրագրեր իրականացնելու համար հիմնականում ապահոված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող, մոտիվացված, նվիրված պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

Չեակերպում՝ ՄՈՒՀ-ի (հապավումը) ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է բարձրարար/անբավարար:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Քոլեզի առաքելության և նպատակների մեջ հետազոտական գործունեությունը ուսումնավարական առաջնահերթություն չի նշվում, չունի հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները արտահայտող ծրագրեր: Հետազոտության ուղղությամբ քոլեզը չունի երկարաժամկետ ուսումնավարություն և միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր:

Քոլեզում բացակայում են դասախոսների և ուսումնառողների հետազոտական աշխատանքների խրախուսման մեխանիզմները: Չեն նպաստում դրան նաև դասախոսների ցածր աշխատավարձերը և մեծ ծանրաբեռնվածությունը: Արտաբրուժելի բացակայության պայմաններում քոլեզը փոփոխություններ անելու մեծ հնարավորություններ չունի: Այդ պայմաններում բնական է, որ չի կարևորվում նաև հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը, չի իրականացվում համագործակցություն տարածաշրջանային և հանրապետության այլ քոլեզների հետ: Մինչդեռ փորձագիտական խմբի կարծիքով, այս մոտեցումը վերանայման կարիք ունի՝ ՀՀ որակավորումների ազգային շրջանակի³ համաձայն

³ ՀՀ կառավարության 2016թ. հուլիսի 7-ի N 714-Ն որոշում:

5-րդ մակարդակի շրջանավարտը պետք է կարողանա հավաքագրել, մշակել և վերլուծել մասնագիտությանն առնչվող բանական և որակական տվյալներ, մասնագիտական ոլորտում առաջացած խնդիրների վերաբերյալ դատողություններ կատարել և լուծումներ առաջադրել՝ ցուցաբերելով ստեղծագործական մոտեցում, ինչն անհնար է առանց հետազոտահեն կրթության: Հետևապես մակարդակի համապատասխան հետազոտական տարրերի ներառումը ուսուցման գործընթացում անհրաժեշտություն է: Ավելին հետազոտական բաղադրիչը ներառված է նաև փորձագիտական խմբի կողմից ուսումնասիրված ՊԿՀ-ներում: Օրինակ, 3102 «Գյուղատնտեսագիտություն» ՊԿՀ-ում նշվում է, որ այդ մասնագիտությամբ շրջանավարտն իրականացնում է «Տեխնիկ՝ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի հետազոտության» գրադմունքը, որ այդ մասնագետի պարտականություններից է «2. հետազոտություններ կատարելը, վայրի բնությունը պահպանելու նոր մեթոդներ մշակելը կամ գործողները կատարելագործելը», մի քանի մոդուլներում հետազոտություն կատարել կարողանալը նշված է որպես ուսումնառության արդյունք:

Թեպետ քոլեջն իր ծրագրերում չի կարևորում հետազոտությունը, սակայն ուսանողներին հանձնարարվում է և նրանք կատարում են կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, երբեմն մասնակցում այլ ՍՈՒՀ-երում կազմակերպվող գիտական կոնֆերանսներին: Ավելին փորձագիտական խումբը համոզվեց, որ ուսանողների կուրսային աշխատանքներում, դիպլոմային նախագծերում կան հետազոտական տարրեր: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց և դրական գնահատվեց նաև այն փաստը, որ մասնագիտական առարկայական (ցիկլային) հանձնաժողովները ձգտում են ընտրել դիպլոմային նախագծերի, կուրսային նախագծերի (աշխատանքների) արդիական թեմաներ:

Քոլեջում հետազոտական բաղադրիչի ներառումը և պատշաճ իրականացնումը կարող է նպաստել կրթական ծրագրերի արդիականացմանը, արտաբյուջետային միջոցների գոյացմանը, լավ փորձ հանդիսանալ այլ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների համար: Դրան կարող է նպաստել դասախոսների և ուսանողների համատեղ հետազոտական աշխատանքների կազմակերպումը, արդյունքների ներդրումը դասավանդման գործընթացում ուսումնառությունը առավել հետաքրքիր և արդյունավետ դարձնելու համար:

Այսպիսով, ՎՊԳՔ-ն հետազոտական գործունեությունը չի համարում ոազմավարական առաջնահերթություն, չունի հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ոազմավարություն, դասախոսների և ուսանողների շրջանում բացակայում է հետազոտական գործունեությամբ գրադմունքում մոտիվացիան:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է անբավարար:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒԹՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ուսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ՎՊԳՔ-ն ժամանակին ունեցել է հարմարավետ շենք-շինություններ, լաբորոտորիաներ, սակայն տարիներ շարունակ դրանք կապիտալ վերանորոգման չեն ենթարկվել, բարոյապես և ֆիզիկապես մաշվել են: Այժմ քոլեջն ունի երեք մասնաշենք՝ երկու ուսումնական (4344 քմ. ընդհանուր մակերեսով), մեկ մարզադաշտ (648 քմ. ընդհանուր մակերեսով) և ելեկտրական ենթակայան (24,2քմ). որոնք պետական սեփականություն են, որ իրենց սպասարկման

հողատարածքներով անհատույց օգտագործման են հանձնված քոլեջին ՀՀ կառավարության 23.10.2013թ. թիվ 1250-Ա որոշմամբ: 2015թ.-ից համապատասպան նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի հիման վրա պետական բյուջեի միջոցներով սկսվել է քոլեջի շենքերի հիմնանորոգումը, որն ընթացել է ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը գուզահեռ: Սույն ուսումնական տարվա սկզբից քոլեջն իր գործունեությունը ծավալում է Վանաձորի ազգարային համալսարանի տարածում՝ հյուրի կարգավիճակով, մինչ ՎՊԳՔ-ի շենքերի նորոգման աշխատանքների ավարտը, ինչը նախատեսվում է 2021 թվականին: Քոլեջի նորոգվող շենք-շինություններ փորձագետների այցից տպագրությունը հուսադրող չեղաւ: 5 տարի ընթացող նորոգման աշխատանքները շատ հեռու են ավարտից: Նկատենք սակայն, որ գործընթացի ձգձգման մեղքը քոլեջինը չեղաւ: Ավելին դրանց արդյունքում տուժող կողմը հենց քոլեջն է: Ուսանողների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ նրանք այս պահին բավարարված են իրենց տրամադրված շենքային պայմաններից, քանի որ Ազգարային համալսարանի Վանաձորի մասնաճյուղի շենքը նորոգված է և ապահովված չեռուցմամբ:

Այնուամենայնիվ քոլեջի կրթական ծրագրերի իրականացման համար այստեղ չկան անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ, լարորատորիաներ, իսկ նախկինում ունեցած լարորատորիաները, սարքավորումները բարոյապես մաշված են և արդիականացման կարիք ունեն: Հյուրընկալած ազրարային համալսարանի շենքում մի քանի տարբեր ստորաբաժանումներ կենտրոնացել են մի սենյակում: Մի լսարանում կենտրոնացրել են լարորատոր որոշ միջոցներ և մի քանի համակարգիչներ, որոնք, սակայն չունեն համացանցին հասանելիություն:

Դետք է նկատել, որ պետական բյուջեից հատկացվող ֆինանսական միջոցների մոտ 92 տոկոսը ուղղվում է աշխատավարձի ֆոնդին, մնացած 8 տոկոսը՝ կոմունալ ծախսերի և անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերմանը: Դրական է, որ վերջին տարիներին խիստ սահմանափակ միջոցների պայմաններում քոլեջը ձեռք է բերել համակարգիչներ և գրասենյակային տեխնիկա:

Ներկայում ՎՊԳՔ-ը չունի վճարովի հիմունքներով ուսումնառող ուսանողներ, արտադրութեային միջոցներ չեն ձևավորվում, ինչը մանկավարժական կոլեկտիվը բացատրում է տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական վիճակով, եթե զուղերից հաճախող ուսանողներն անզամ տրանսպորտային ծախսերի դժվարություն ունեն, միևնույն ժամանակ քոլեջն իր ուսանողների ուժերով ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու գաղափարները դեռևս չի իրագործում՝ խոչնդությ հարկային օրենսդրական կարգավորումներն են:

Փորձագիտական խումբը կարծում է, որ այս պահին կրթական գործընթացների իրականացման համար ռեսուրսները բավարար չեն և քոլեջը մեծ անելիք ունի լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ հայթայթելու գործում: Այս առումով օգտակար կլինիկ նախկին շրջանավարտների և գործատուների ներուժի օգտագործումը, միջազգային ծրագրերին մասնակցությունը, ֆոնդերի հայթայթման ուղղությամբ քոլեջի նախաձեռնողականությունը: ՎՊԳՔ-ի դեկավարությունը մեծ հույսեր է կապում իրեն ամրագրված շենքի նորոգման հետ, որից հետո նախատեսում է լրացուցիչ գումարներ հավաքագրել՝ մասնավորապես մարզադաշտի վարձակալությամբ տրամադրումից:

Քոլեջում տեղեկատվության և փաստաթղթավորման գործընթացների կառավարումն իրականացվում է հստակ քաղաքականության և ընթացակարգերի միջոցով, համապատասխան գործավարության կարգի: Լիազոր մարմնի ԿԳՍՍ նախարարության հետ փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է Mullbery փաստաթղթաշրջանառության համակարգով:

Յուրաքանչյուր տարի քոլեջը ձեռք է բերում անհրաժեշտ դեղորայք, առկա է բուժքույրի հաստիք, և շահակիցների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ քոլեջի շենքում եղել է բուժկաբինետ անհրաժեշտ սարքավորումներով կահավորված: Միևնույն ժամանակ, նախկին շենքը հարմարեցված չի եղել հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողների ուսումնառությանը: Հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջը երբեւ չի ունեցել հատուկ կարիքներով

շահակիցներ, հնարավոր է, որ պատճառը եղել է հենց շենք- շինությունների՝ նման կարիքներով ուսանողների և դասախոսների պահանջներին հարմարեցված չլինելը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հիմնանորոգման ընթացքում հատուկ կարիքներով ուսանողների համար պայմանների ստեղծումը հնարավորություն կտա ավելացնելու ուսանողների թիվը՝ տարածաշրջանում առավելություն ձեռքբերելով մասնագիտական կրթական այլ հաստատությունների նկատմամբ:

Քոլեջը մշակել է ուսուրանողների գնահատման գործիքներ, սակայն դրանց կիրառումը ցույց է տվել, որ դրանք միշտ չեն, որ արժանահավատ են և վերանայման կարիք ունեն: Այսպես, ուսանողների և դասախոսների շրջանում անց են կացվում ուսուրանողներից բավարպածության վերաբերյալ հարցումներ: Արդյունքում ուսանողների 60-70%-ը նշել է, որ բավարարված է ուսուրանողներից, նույն հարցին դրական է պատասխանել դասախոսների 37%-ը: Ուսուրանողներով բավարարված ուսանողների բարձր տոկոսը հավանաբար բացատրվում է շարժունակության պակասով, ինչի արդյունքում նրանց համար հնարավորություն չի ստեղծվել դիտարկելու և համեմատություն ՀՀ այլ քոլեջների, և հատկապես զարգացած երկրների քոլեջների ուսուրանողների և ենթակառուցվածքների հետ: Դասախոսները, որոնք դասավանդման ընթացքում չընեն անհրաժեշտ ուսուրանողների կիրառման հնարավորություն, տվել են առավել օրյեկտիվ գնահատական: Փորձագիտական այցի ընթացքում տարբեր շահակիցների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ ուսուրանողների պահասը քոլեջի տնօրինությունը փորձում է լրացնել պրակտիկայի անհրաժեշտ բազաների ընտրությամբ:

Այսպիսով, քոլեջին իր առաքելությունն ու նպատակերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ միջոցներ, բավարար ֆինանսական ուսուրանող չի հատկացվում, այն ապահովված չեն անհրաժեշտ սարքավորումներով, ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ուսուրանողների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմները ներդրման փուլում են:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը շափանիշ 7-ի պահանջներին զնահատվում է անբավարար:

VIII. ՀԱՍՏԱՐԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-Ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ուսուրանողների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Փորձագիտական խումբն արձանագրեց, որ չնայած քոլեջում ներքին հաշվետվողականության առանձին կարգ մշակված չեն, սակայն առկա է հաշվետվողականության գործող համակարգ: Գործընթացների թափանցիկության և հասանելիության մեխանիզմներն ամրագրված են իրավական ակտերով: Հաշվետվողականության մեխանիզմ են հանդիսանում քոլեջի ռազմավարական ծրագրի կատարման ընթացքի մասին ամենամյա լսումները՝ ստորաբաժանումների տարեկան հաշվետվությունները, տնօրենի տարեկան հաշվետվությունը կառավարման խորհրդին, վերադաս և պատասխանատու գերատեսչություններին ներկայացվող հաշվետվությունները: Օրենքով սահմանված կարգով հաշվետվություններ են ներկայացվում ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարությանը, պետեկամուտների կոմիտեին, վիճակագրական վարչությանն ու այլ պետական գերատեսչություններին:

Քոլեջը, կարևորելով իր ընթացակարգերի և գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը, կիրառում է տարբեր մեխանիզմներ, այդ թվում քոլեջի պաշտոնական կայքը, և սոցցանցերը, որոնք պարբերաբար թարմացվում են ուսանողների

առօրյայի մասին պատմող նյութերով, միջոցառումների մասին պատմող տեքստային և վիդեո կոնտենտով: Քոյեցի ֆելուցյան էջում ներկայացված են նաև առցանց հարցումներ ու հայտարարություններ:

Փորձագիտական խումբը համոզվեց, որ քոյեցի կայքէջում վերջին տարվա ընթացքում կատարվել են մեծ աշխատանքներ, և այն հսկայածավալ տեղեկատվություն է տարածում քոյեցի մասին, որի միջոցով դիմորդը կարող է ծանոթանալ քոյեցի մասնագիտություններին, կազմակերպվող միջոցառումներին և ծրագրերին: Կայքում տեղադրված է քոյեցի ուազմավարությունը, կանոնադրությունը, կանոնակարգերը, օրենքները, իրավաններն ու որոշումները, կարելի է ծանոթանալ քոյեցի պատմությանը, ուսխորհրդի կազմին ու կանոնադրությանը, կարիերայի կենտրոնի կանոնակարգին ու գործունեությանը, գտնել քոյեցի կոնտակտային տվյալները: Այսուամենայնիվ, նկատվում է, որ քոյեցի կայքէջը նույնական բարեկաման կարիք որոշ բաժինները, ինչպես օրինակ, որակի ապահովման և հաշվետվություններ բաժինները դեռևս լրացվելու կարիք ունեն, կայքէջում և սոցցանցում հետադարձ կապի գործիքը դեռևս ամբողջությամբ չի գործարկվում:

ՎՊԳՔ-ի ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկության և հասանելիության մեխանիզմներն ամրագրված են մի շարք իրավական ակտերում (ՀՀ օրենք, Քոյեցի կանոնադրություն), ինչպես նաև մի շարք այլ նորմատիվ փաստաթղթերում: ՎՊԳՔի ուազմավարության իրականացման պլանում հստակ և իրատեսորեն սահմանում են տեղեկատվական գործընթացի (մասնավորապես կրթության գործընթացի) կատարելագործման ուղղությունները՝ կայքէջ, բուկետներ, գովազդային հոլովակներ:

Քոյեցում հետադարձ կապի ապահովման քաղաքականության և մեխանիզմների արդյունավետության առանձին, համակողմանի գնահատում, որպես այդպիսին, դեռևս չի իրականացվում: Սակայն ինքնավերլուծությունից և անձնակազմի պարզաբանումներից պետք է փաստել, որ հետադարձ կապ հաճախ իրականացվում է անձնական կապերի, ծանոթությունների ու նախաձեռնության միջոցով: Առկա են հետադարձ կապի ոչ ֆորմալ կամ չփաստաթղթավորված մեխանիզմներ: Սույն աշխատանքը քոյեցում կատարվում է մեծամասամբ կարիերայի կենտրոնի կողմից:

Յուրաքանչյուր տարի աշխատանքային պլանով հաստատված կարգով քոյեցի կարիերայի կենտրոնը կատարում է խորհրդատվական ծառայություն՝ մասնավորապես դպրոցի ավարտական դասարանների համար մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացներ անկացնելով:

Վերջին երկու տարիներին աշխատանքային պլանով հաստատված կարգով քոյեցի կարիերայի կենտրոնը կատարում է խորհրդատվական ծառայություն՝ մասնավորապես: Քոյեցը փորձում է ստեղծել գիտելիքների փոխանցման մեխանիզմներ:

Այսպիսով, քոյեցը վերջին տարիներին սկսել է զարգացնել հասարակայնության հետ կապերը, ունի հաշվետվողականության համակարգ, ապահովում է իր գործունեության թափանցիկությունը, փորձեր է անում հասարակության հետ ստեղծել հետադարձ կապի հուսալի մեխանիզմներ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը շափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱՋԳԱՅՆԱՑՈՒՄ

ԶԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ՎՊԳՔ-ն չունի արտաքին կապերի հաստատված քաղաքականություն: Դրա հետ մեկտեղ փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեզը ունի բազմաթիվ արտաքին գործընկերներ, որոնց հետ կապերը նպաստում են ուսումնաան գործընթացի կազմակերպմանը: Այսպես, ինչազիք է ստորագրված Վանաձորի գրադադարի աշխատաշունչում կենտրոնի հետ, որի համաձայն կենտրոնը պարտավորվում է տրամադրել տեղեկատվություն աշխատաշունչի առկա և կանխատեսելի թափուր աշխատատեղերի, գործատուների կողմից ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ, կազմակերպել և անցկացնել ուսանողների հանդիպումներ ոլորտի մասնագետների, գործատուների հետ, անցկացնել ոչ ֆորմալ դասընթացներ, քոլեզին ներգրավել տոնավաճառներին և ցուցահանդեսներին, օժանդակել քոլեզի կարիերայի կենտրոնին շրջանավարտներին դեպի աշխատաշունչ ուղղորդելու, գրադադարի պետական ծրագրից օգտվելու հարցերում: Քոլեզը պայմանագրեր ունի կնքած քաղաքի անհատ ձեռներեցների, համայնքներում գործող արոտ օգտագործողների սպառողական կոռպերատիվների, Ստեփանավանի «Գյուղատնտեսական անասնաբուժական սպասարկման կենտրոնի», Երևանի ՀՀ գյուղատնտեսության նախախարության «Անասնաբուժասանիտարիայի և բուսասանիտարիայի ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի, Վանաձորի «Ռ և Տրանս» ՍՊԸ-ի /գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովման բնագավառում/, Վանաձորի «Հիներսպերտ» ՍՊԸ-ի /շենքերի և կառույցների շինարարություն և շահագործում/, Վանաձորի քաղաքապետարանի և շրջակա գյուղերի գյուղապետարանների, Լոռվա մեղվաբույծներ ՀԿ-ի, Հայաստանի պետական ագրարային համալսարնի, Հայաստանի պոլտեխնիկական ազգային համալսարանի Վանաձորի մասնաճյուղի, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարնի Գյումրու մասնաճյուղի, համատիրությունների, բազմաթիվ այլ շահակեցների հետ: Տարիներ առաջ ՎՊԳՔ համագործակցել է նաև Լոռու տարածաշրջանային պետական քոլեզի, Վանաձորի պետական պոլիտեխնիկական քոլեզի, Վանաձորի արվեստի պետական քոլեզի հետ: Ինչպես երևում է կնքած պայմանագրից նախատեսվել է մասնակցել միմյանց կազմակերպող ուսանողական մրցույթներին, համաժողովներին, կազմակերպել միջորեզային վերապատրաստումներ, ներքին որակի ապահովման ենթակառուցվածքի ստեղծման փորձ, կարիերայի կենտրոնների ստեղծման ուղղությամբ փորձի փոխանակում, առկա նյութատեննիկական բայցի համատեղ օգտագործում: Սակայն վերջին տարիներին այդ կապերը պասիվացել են:

Քոլեզը միջազգայնում չի համարում իր ուսումնահերթությունը, սակայն պետք է նկատել, որ առարկության հետևյալ ձևակերպումը՝ «քոլեզը, ընդունելով հասարակության առջև իր պատասխանատվությունը, նպաստում է անհատի շարունակական զարգացմանը, ստեղծում է նպաստավոր միջավայր ազգային և համամարդկային արժեքների ոգով դաստիարակված անձի ու ակտիվ քաղաքացու համակողմանի ձևակորմանը» հնարավոր չէ իրագործել միջազգային զարգացումներից կտրված: Այն ենթադրում է համանման ազգային և արտասահմանյան տարբեր հաստատությունների հետ համագործակցություն, միջազգային փորձի ուսումնասիրություն և առաջատար հաստատությունների կրթական ծրագրերի և հաջողված փորձի ներդրում:

Փորձագիտական այցի ընթացքում ուսխորհերդի ու կարիերայի կենտրոնի հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ նշված օղակները պատրաստվում են կապ հաստատել մարզի մի շարք քոլեզների հետ, ինչպես նաև ունեն հաստատված կապեր ՀՀ մի շարք քոլեզների կարիերայի կենտրոնների հետ, սակայն միջազգային կապերի հաստատման ուղղությամբ քոլեզը դեռևս բայլեր չի ձեռնարկում:

Քոլեջը չունի արտաքին կապերի և միջազգայնացման բաժին կամ պատասխանատու, ով կզբաղվեր միջազգային կապերի հաստատման և ֆոնդերի հայթայթման գործով, ինչը լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հնարավորություն կտար քոլեջին:

Դրական է, որ **ՎՊԳՔ-ը** առանց պայմանագրերի համագործակցում է որոշ միջազգային կառույցների հետ, ինչի մասին փաստում են տարբեր միջոցառումներին և վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցության համար նրանցից ստացած հրավերները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսների մեծ մասը տիրապետում է ոուսերենին, և փոքր հատվածը անզլերենին, չնայած կատարվել է ներքին վերապատրաստում, սակայն աշխատակիցների մեծ մասի մոտ անզլերենի իմացությունը սահմանափակում է կարդալ և թարգմանելու շրջանակներում, ինչը բավարար չէ միջազգայնացման համար: Քոլեջում օտար լեզուների ուսուցման համար չեն կիրառվում մոտիվացիոն մեխանիզմներ /արտալսարանին միջոցառումներ, ակումբներ/, մշակված չեն ուսանողների և դասախոսների շրջանում օտար լեզուների նկատմամբ հետաքրքրվածության բարձրացնելու ընթացակարգեր, ինչը չի նպաստում միջազգայնացման գործընթացի ակտիվացմանը:

Այսպիսով, քոլեջում դեռևս չեն գործում արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն ու ընթացակարգեր, առկա չէ արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածք, միջազգային շահակիցների հետ համագործակցությունը քացակայում է:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է անբավարար:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՍՈՒՀ-Ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Որակի ապահովման ներդրման նպատակով մշակվել են «Որակի ապահովման քաղաքականություն» փաստաթուղթը, որը հաստատվել է քոլեջի խորհրդի նիստում 2018 թ.-ի փետրվարի 12-ին: Այն շատ ընդհանրական բնույթ ունի և չի ներառում որակի ապահովման ընթացակարգերը, մեխանիզմները և գործիքակազմը: Նոյն օրը հաստատվել է նաև «Կանաճորի պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի Որակի ներքին ապահովման կենտրոնի կանոնակարգը: Փաստաթուղթը ներկայացված են ՌԱ կենտրոնի խնդիրները և գործառույթները: Ըստ կանոնակարգի քոլեջի տնօրենը նշանակում է կենտրոնի պատասխանատուին, որը պետք է համակարգի հանձնաժողովների գործունեությունը: Որակի ապահովման գործընթացներն իրականացնելու համար ձևավորված են 3 հանձնաժողովներ՝ տեխնիկական, ուսումնամեթոդական և ուսանողական: ՌԱ համակարգի գործունեությունը միտված է քոլեջի կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների բարելավմանը, քաղաքականությունը բխում է քոլեջի առարելությունից, որի նպատակն է աջակցել բարձրորակ, աշխատաշուկայում մրցունակ մասնագետների պատրաստմանը: Փաստաթուղթը համակողմանի և ճիշտ է արտացոլում որակի նորիքան ապահովման կառույցի գործառույթները: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբն արձանագրեց, որ փաստաթուղթը դեռևս չի իրագործվում քոլեջում առկա չէ որակի ապահովման առանձին ստորաբաժանում և գործընթացի ապահովման համար չեն նախատեսվում առանձին

ֆինանսական ռեսուրսներ: Փորձագիտական այցի պահին լիազոր մարմինը դեռևս չէր նախատեսում հաստիք որակի ապահովման նպատակով: Այդ գործառությն իրականցնելու համար տնօրենի կողմից նշանակվել է որակի ապահովման պատասխանատու, ով նաև ուսումնամեթոդական աշխատանքների գծով փոխտնօրենն է, ինչն ըստ փորձագիտական խմբի, չափազանց մեծ ծանրաբեռնվածություն է: Միևնույն անձի համար և, նույնիսկ մեծ ցանկության դեպքում, հնարավոր չէ իրականացնել անհրաժեշտ ծավալով: Բացի այդ մեկ աշխատակիցը չի կարող լիարժեք կերպով համակարգել 3 հանձնաժողովների աշխատանքը: Քանի որ քոլեջի դասախոսական անձնակազմը մեծ չէ, աշխատանքային խմբի բոլոր անդամները ունեն այլ գրադադարձություններ, ըստ փորձագիտական խմբի, աշխատանքային գործընթացի շատ փոքր մասն է տրամադրվում ՈԱ աշխատանքներին: Բացի այդ, որակի պատասխանատուն և հանձնաժողովների անդամները նշված աշխատանքն իրականացվում են հասարակական հիմունքներով, ինչը, փորձագիտական խմբի կարծիքով, չի նպաստում որակի համակարգի ներդրմանը:

Քոլեջի ներքին շահակիցները, տեղեկացված և ներգրավված են որակի գործընթացներում, այն դեպքում, եթե արտաքին շահակիցները ներգրավված են միայն հարցումներին մասնակցության ձևով:

Վերոնշյալ կանոնադրությամբ նախատեսվում է ստեղծել ՈԱ գործիքակազմ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ՈԱ գործընթացների վերաբերյալ որոշ հարցումներ կատարվում են, սակայն դրանց նպատակները հատակեցված չեն, վերլուծությունները խորքային և համակողմանի չեն և դրանք դեռևս չեն կարող հիմք հանդիսանալ բարելավման պլանավորման համար:

Քոլեջի կայքէջում դեռևս տեղադրված չէ տեղեկատվություն, հաշվետվություններ ՈԱ աշխատանքների շուրջ, սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը գիտակցում է շահակիցների շրջանում որակի ապահովման վերաբերյալ տեղեկատվության շրջանառման կարևորությունը և նախատեսում է աշխատանքներ այս ուղղությամբ:

Փորձագիտական խմբի կարծիքով, որակի մշակույթը քոլեջում դեռևս ձևավորված չէ և գործընթացներն իրականացվում են նվիրյալ աշխատակիցների էնտուզիազմի շնորհիվ:

Այսպիսով, թեև քոլեջում ստեղծվել են առաքելության ու նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման և բարելավման հաստատված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր, դրանց կիրառումը դեռևս լիարժեք չէ: Քոլեջի քաղաքականությունը և ընթացակարգերի վարչարարությունը դեռևս ամբողջապես չի իրականացվում որակի կառավարման սկզբունքով՝ գնահատման և բարելավման գործընթացները լիարժեք չեն: Քոլեջում չի մշակված մասնագիտության կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականությունն: Այս ուղղությամբ առանձին աշխատանքներ տարվում են, սակայն դրանք համակարգման կարիք ունեն:

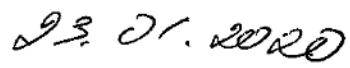
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝

ՎՊԳՔ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է անբավարար:

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարար
2. Կառավարում և վարչարարություն	Բավարար
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարար
4. Ուսանողներ	Բավարար
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարար
6. Հետազոտություն և գարզացում	Անբավարար
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Անբավարար
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարար
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Անբավարար
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Անբավարար

Փորձագիտական խմբի ղեկավարի ստորագրությունը

Օր/ամիս/տարեթիվ 23.01.2020

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵԼՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Մարզարիտա Ռեմիկի Պողոսյանը 1995 թ. ավարտել է Երևանի Ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի ինֆորմատիկայի և ԿԱՀ ֆակուլտետը՝ ինժեներ-տնտեսագետի որակավորմամբ: 2008-2012 թթ. եղել է ԵՊՀ Տնտեսագիտության և կառավարման ֆակուլտետի հայցորդ: 2015-2016 թթ. սովորել է Եվրոպայի նորիրդի Քաղաքական դասընթացների Երևանյան դպրոցում, 2017-ին անցել է դասընթաց Եվրոպայի խորիրդի Քաղաքական հետազոտությունների Մոսկվայի կենտրոնում: 2004-2015 թթ. աշխատել է Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի հասարակագիտության ամբիոնում սկզբում որպես դասախոս, այնուհետև ասիստենտ: 2006-ից մինչ այսօր համատեղությամբ աշխատում է Երևանի Հյուսիսային Համալսարանի Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնում որպես դասախոս, իսկ 2013-2014 թթ՝ որպես նույն ամբիոնի վարիչ: 2015-2019թթ. եղել է ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության բյուջետային ֆինանսավարման և ծրագրերի համակարգման վարչության ծրագրերի համակարգման և գնումների բաժնի պետ, 2019-ից ՀՀ պետական վերհսկողական ծառայության գործերի կառավարման և գնումների կազմակերպման բաժնի պետի պաշտոնակատար, 2019-ից համատեղության կարգով նաև ՀՊՏՀ-ի կառավարման ամբիոնի ասիստենտ: 2015թ.-ից տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու է: Մասնակցել է որպես ապահովման թեմայով վերապատրաստումների ՌԱԱԿ-ում և Զերմուկում միջազգային սեմինարի ընթացքում:

Ռոլֆ Օթրօն Կուլենբուրը 1980թ. ավարտել է Գերմանիայի U. Հանովերի համալսարանը՝ այգեգործական գիտությունների մասնագետի որակավորմամբ՝ պաշտպանելով դիսերտացիան "Բույսերի սնուցում" թեմայով: 1980-1984 թթ եղել է ասպիրանտուրայի ուսանող Հանովերի համալսարանում, 1983-ից Գերոզ Օգոստոս համալսարանում, Գյուտինգեն, Գերմանիա: 1984թ ստացել է զյուղատնտեսական գիտությունների դոկտորի աստիճան: 1984-1987թթ. աշխատել է Գյութինգենի Գերոզ Օգոստոսի անվան «Գյուղատնտեսական քիմիայի ինստիտուտ»-ում որպես ավագ մասնագետ: 1985 - 1986 թթ, հետդրված աշխատանքում անցկացրել Փուրդովի համալսարանում, արևմտյան Լաֆայետ, Ինդիանա, ԱՄՆ: 1987-1991 թթ. աշխատել է որպես հետազոտող, դաշտային փորձարկումների դեկան ԲASF SE (զյուղատնտեսական հետազոտական կենտրոն) ընկերության բույսերի պաշտպանության մասնաճյուղում, Լիմֆուրգերիոֆ, Գերմանիա: 1991-1992 աշխատել է որպես ավագ մասնագետ Բույսերի սնուցման ինստիտուտում, Սյունիեն-Ռեյնեստեֆան տեխնիկական համալսարան, Գերմանիա: 1992-1999 աշխատել է Großbeeren/Erfurt V.-ում (Բանջարեղենային և դեկորատիվ մշակաբույսերի ինստիտուտ), մինչև 10/1998 թ-ը՝ նույն ինստիտուտում որպես գիտական գծով դեկան պահանձանական գիտական գրիֆին Քեմքուս Վրացական Համալսարանում: 2004-2011թթ. աշխատել է Lufa Restock լաբորատորիայում որպես տնօրեն՝ իրականացնելով խորհրդատվական, հետազոտական աշխատանքներ, նույն թվականներին աշխատել է Ռուսուկի համալսարանում որպես դասախոս: 2011 թ.-ից որպես խորհրդատու գրադիվել է անհատ ձեռներեցությամբ (www.agrarknowhow.com): Նույն թվականից որպես հրավիրված դասախոս դասավանդել է Ռուսուկի համալսարանում: 2013-2015 թթ. աշխատել է LAND-DATA Eurosoft-ում որպես LDE ակադեմիայի դեկան, խորհրդատու, դասընթացավար: 2015-2019թթ. Գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծրագրի (DAAD) շրջանակներում

որպես բույսերի սնուցման դասընթացի հրավիրված դասախոս (Երկարաժամկետ) աշխատել է Ղրղզստանի պետական համալսարանի ազգունումիայի և անտառտնտեսության ֆակուլտետում, Բիշքեկ, Ղրղզստան: 2016 թ-ից որպես հրավիրված դասախոս աշխատել է Ղրղզստանի Թուրքական Մանաս համալսարանում, Բիշքեկ, Ղրղզստան:

Քրիստինի Մարտինի Հակոբյանը 2004 թվականին ավարտել է Խաչատուր Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի «Դասավանդում տարրական դասարաններում» բաժինը՝ ստանալով դասվարի որակավորում և մագիստրոսի կրթական աստիճան: 2015 թվականին ավարտել է ԳԱԱ-ի «Տուրքմի հիմունքներ», «Եթիկետ և միջմշակութային հաղորդակցություն», «Մարդկային ռեսուրսների կառավարում» 5-ամյա հեռահար դասընթացները: 2011 թվականին մասնակցել է «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության պետական կրթական շափորոշչի մշակման աշխատանքներին: 2015 թվականին մշակել և իրականացրել է հեռահար դասընթաց Moodle հարթակում: «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Օժանդակ և լրացուցիչ ծառայությունների կազմակերպումը հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտական ձեռնարկների հեղինակն է: 2008-2014 թթ. մասնակցել է ՀՀ Կրթության ազգային ինստիտուտի կողմից իրականացվող ամենամյա վերապատրաստումներին: 2011 և 2016 թվականներին մասնակցել է «British council», «Сколково московская школа управления» կազմակերպությունների կողմից իրականացվող դասընթացներին: 2019 թվականին, համագործակցելով գերմանական GIZ կազմակերպության հետ, կազմել է «Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ» մասնագիտության դուալ ուսուցման մասնագիտական մոդուլային ծրագրերը: 2005 թվականից առ այսօր աշխատում է Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քուեզում որպես կաղրերի բաժնի դեկան և դասախոս:

Լիանա Արամի Ամիրաղյան-2010 թվականին ավարտել է Երևանի «Գլածոր» համալսարանի Օտար լեզուներ ֆակուլտետը՝ ստանալով մագիստրոսի աստիճան: 2009 թվականից աշխատել է Երևանի Ն. Աճեմյանի անվան տարածաշրջանային թիվ 2 պետական քոլեջում՝ որպես անգլերենի դասախոս, 2012 թվականից նույն քոլեջում՝ որպես կարիերայի ստորարարաժանման պատասխանատու: «Մասնագիտական հաղորդակցում օտար լեզվով» անգլերեն սպասարկման ոլորտում աշխատողների համար» ձեռնարկի հեղինակն է: 2018 թվականից հանդիսանում է ՀԱՄԿ երիտ. հանձնաժողովի փոխնախագահը: Հանդես է եկել որպես թրեյներ Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմնադրամում, ՀԱՄԿ-ում, career Lab-ում:

Ռեզինա Արմենի Բաղդասարյանը 2017-2020 թթ սովորում է Արարատի տարածաշրջանային պետական քոլեջի Հաշվապահական հաշվառում մասնագիտությունը: 2018-2019 վերապատրաստվել է Բրիտանական խորհրդում և տիրապետում է աշխատանքային հմտություններին: 2019թ վերապատրաստվել եմ ՌԱՄԿ-ում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

	12.01.2020թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն ւն
1.	Հանդիպում քոլեզի տնօրենի հետ	09:00	09:30	30 րոպե
2.	Հանդիպում քոլեզի փոխտնօրենների հետ	09:40	10:20	40 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած աշխատանքային խմբի ներկայացուցիչների հետ (8-10 մասնակից)	10:30	11:10	40 րոպե
4.	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ	11:20	12:20	60 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի ընսարկումներ	12:30	13:30	60 րոպե
6.	Հանդիպում դասախոսական կազմի հետ (8-12 դասախոս)	13:40	14:40	60 րոպե
7.	Այցելություն ամբիոններ և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	14:50	15:50	60 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:00	18:00	120 րոպե

	13.01.2020թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում վարչական ստորաբաժանումների ղեկավարների հետ	09:00	09:40	40 րոպե
2.	Հանդիպում որակի ապահովման պատասխանատուի հետ	09:50	10:50	60 րոպե
3.	Այցելություն քոլեզի ստորաբաժանումներ և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	10:50	11:50	60 րոպե
4.	Հանդիպում ուսանողական խորհրդի անդամների հետ (8-12 ուսանող)	12:00	13:00	60 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի ընսարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
6.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ (8-12 շրջանավարտ)	14:10	15:10	60 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	15:20	17:20	140 րոպե

	14.01.2020թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Քոլեզի կառուցվող շենքի ուսումնասիրում Այց Վանաձորի ավտոկայարան, արտադրական պյակատիկայի ղիտարկում	09:00 10:00	09:40 10:25	60 րոպե 25 րոպե
2.	Հանդիպում ուսանողների հետ (8-12 ուսանող)	10:40	11:40	60 րոպե
3.	Հանդիպում զործատումների հետ (8- 12 զործատու)	11:50	12:50	60 րոպե
4.	Ընդմիջում	13:00	13:30	30 րոպե
5.	Հանդիպում քոլեզի Խորհրդի կազմի հետ	13:40	14:20	40 րոպե

6.	Բաց հանդիպում փորձագիտական խմբի հետ	14:30	15:10	40 րոպե
7.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	15:20	16:00	40 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:10	17:40	90 րոպե
9.	Ամփոփիչ հանդիպում քոլեցի տնօրենի հետ	17:40	18:00	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՉԱՓԱՆԻՇ
	Սասնագիտական պետական կրթական շափորոշիչներ	ՉԱՓԱՆԻՇ 3
	1041.01.5 «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում ավտոտրանսպորտում» 0411.01.5 «Հաշվապահական հաշվառում» 0811.01.5 «Գյուղատնտեսագիտություն» մասնագիտությունների համար	
	Սոդուլային ծրագրեր	
	Ուսումնառության և դասավանդման նյութեր	
	Դասավանդման և ուսումնառության մոտեցումների և մեթոդների պարբերաբար արդիականացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր	
	Դասավանդման նյութերի և ռեսուրսների արդիականացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր	
	Ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման համակարգի կանոնակարգ- ընթացակարգ	
	Ակադեմիական ազնվության քաղաքականությունը, ընթացակարգերը, ինչպես նաև հիմքեր ապահովող փաստաթղթեր	
	Ուսումնական պլաններ	
	Շահակիցների կարիքների գնահատման կարգ	
	Սասնագիտությունների կրթական ծրագրերի պարբերաբար գնահատման քաղաքականությունը, ընթացակարգերը և մեխանիզմները	

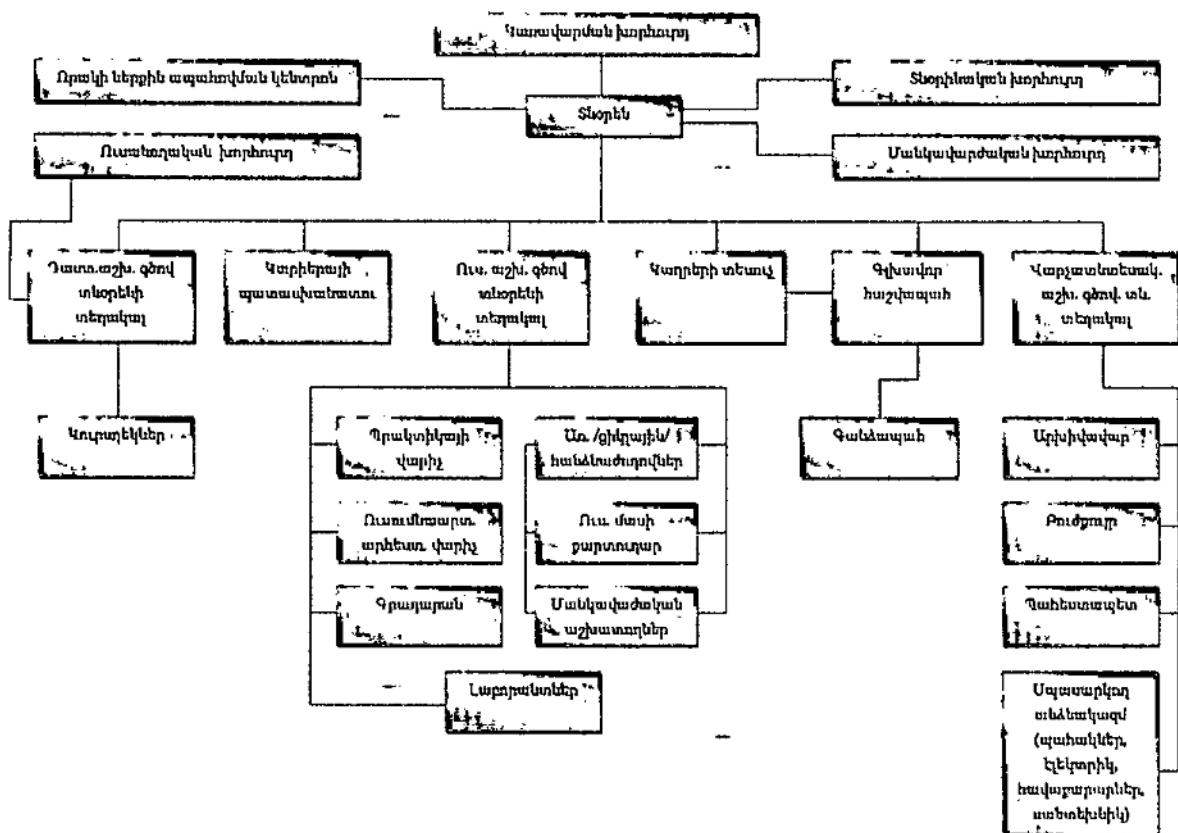
	Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և վերանայման ընթացակարգը	
	Բուկետ	ՉԱՓԱՆԻՇ 4
	Լրացուցիչ խորհրդատվական ծառայությունների նկարագրությունը	
	Ուսանողների հավաքագրման մասնագիտսկան կողմնորոշման քաղաքականությունը և ընթացակարգը	
	Խորհրդատվությունների ժամանակացույց	
	Սովորողների առաջարկություններ, դիմումներ և բողոքներ ներկայացնելու և քննարկան կարգ	
	Ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման քաղաքականություն	
	Ուսանողական խորհրդի կանոնադրություն	
	Ուսանողների թիվ	
	Գործառուների հարցման լրացված հարցաշար	
	Դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի աշխատանքի ընդունման և հեռացման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը	ՉԱՓԱՆԻՇ 5
	Ներքին կարգապահական կանոններ	
	Հիմնական և համատեղությամբ դասավանդողների կազմը ըստ ամբիոնների և որակավորումների	
	Տնօրենի և մանկավարժների պարզեցումը և նյութական խրախուսման կանոնակարգ	
	Դասախոսի կամ արտադրական ուսուցման վարպետի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցությի կազմակերպման և անցկացման կարգ	
	Մասնագիտական պետական կրթական չափորոշիչներ, գլուխ V	
	Դասավանդողների մասնագիտական որակների և նրանց աշխատանքի գնահատման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը	
	Դասավանդողների մասնագիտական որակների և նրանց աշխատանքի գնահատման մեխանիզմներն ու գործիքները	
	Դասավումների անցկացման և քննարկման կազմակերպման ընթացակարգ	
	Հիմնական և համատեղությամբ աշխատող դասախոսական կազմի ցանկը	
	Վարչական աշխատակազմի ցանկը՝ ըստ հաստատության կառուցվածքային ստորաբաժանումների	

	Վարչական աշխատողների ցանկ	
	Պրակտիկայի վարիչի պարտականությունները	
	Լաբորատորի պարտականությունները	
	Ռեֆերատներ	ԶԱՓԱՆԻՇ 6
	Կուրսային նախագծեր	
	Դիպլոմային նախագիծ	
	Օրագիր հաշվետվություն	
	Մեթոդական ցուցումներ	
	Գնահատման թերթիկ, ուսումնառության նյութ, ուսումնառության պլան, դասավադնման նյութ	ԶԱՓԱՆԻՇ 10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՈԵՍՈՒՐՆԵՐ

- ՎՊԳՔ վերակառուցվող շենքը
- Ազրարային համալսարանի Վանաձորի մասնաճյուղի կողմից ՎՊԳՔ-ին տրամադրած
համակարգչային սենյակը

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. **ՄԿԾ** - մասնագիտության կրթական ծրագիր
2. **ՄԿՈՒԶԱԿ** - Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն
3. **ՊԴ կազմ** - պրոֆեսորադասախոսական կազմ
4. **ՈԱ մեխանիզմներ** - որակի ապահովման մեխանիզմներ
5. **ՈԱՆ** - ուսանողական խորհուրդ
6. **ՈՒՕ** - ուսումնաօժանդակ կազմ